DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telefonas — Virginia 7.6640; 7.6641
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Tel. Virginia 7.6640; 7.6641
The most influential Lithuanian Daily in America

No. 38 Kaina 4 centai | CHICAGO, ILLINOIS, KETVIRTADIENIS, VASARIO (FEBR.) 16, 1950 | Price 4 cents | Vol. XXXIV

MŪSŲ DARBAI IR AUKOS TĖVŲ ŽEMĖS LAISVEI!

VLIK-o Balsas Į Pasaulio Lietuvius

LIETUVIAI!

Vasario 16-oji — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo diena — yra visiems mums tautinės dvasios pakilimo diena. Šią dieną visi mes: ir tie, kurie prieš dešimtis metų yra Lietuvą palikę ir jos nematę, kokia garži ir miela ji buvo savo laisvės dienomis, ir tie kurie Lietuvą pažįsta jau tik iš savo tėvų, ir tie, kurie, kad išvengtų vargo mirties, pasirinko Vakarų Europos griuvėsius, Kanados miškus, Jungtinių Valstybių fabrikus, Kolumbijos, Venecuelos, Brazilijos, Argentinos, Australijos, Naujosios Zelandijos naujakurių vargą, ir tie mūsų kraujo broliai, kurie siekia savo tėviškės įglausti į išlaisvintosios Lietuvos sienas, — visi mes Vasario 16-ąją dieną stipriau pasijuntame tarpusavyje broliai, tos pačios motinos vaikai.

Šitoji tautinė brolybė, tokia akivaizdi didžiąją mūsų tautos laimėjimų dieną švenčiant, turi būti mumyse nuolatos gyva. Ji mus juo tvirčiau turi surišti tarpusavyje dabar, kai ten, Tėvynėje, "dieną naktį nenutyla šiurpi kapų, kalėjimų, kančių rauda", tai ten, Baltijos pajūryje, su pragariškų įniršimu siekiama išnaikinti senoji tauta, išskalaidyti, kad neliktų lietuvio prie lietuvio. Šiandieną tautinei brolybei mes esame įpareigoti mūsų tautos šventosios rezistencijos ir tūkstančių nežinomųjų didvyrių aukos. Tik gyva ir veikli mūsų tautinė brolybė gali padaryti mus vertus klajūno lazdą pernešti į išlaisvintą Lietuvą.

Išlaisvintoji Lietuva! Atviru žvilgsniu stebėdami šiurpų žemės kamuolio žaidimą, mes regime nepriklausomosios Lietuvos prisikėlimą ir tikime mūsų grįžimu. Mes žinome, kad Lietuvos ateitį lemia pasaulio susidūrimas ir mūsų pačių pastangos. Todėl, apveikę sunkias įsikūrimo ir asmeninio gyvenimo sąlygas, suveržkime tvirčiau tarpusavio ryšius. Mūsų nedraugų pastangos mūsų tautą nuo žemės veido nušluoti tebus sutiktos galingo visų pasaulio lietuvių pasiryžimo: Lietuvių Tauta mumyse gyva bus per amžius. Ir mes, nors per visa žemės rutulį išblaškyti, bet tautinės brolybės rvšiais į vieninga Pasaulio Lietuvių Bendruomenę susijungę, sudarysime neveikiama lietuvybės tvirtovę ir mūsų šauksmas dėl okupanto Lietuvoje vykdomo mūsų brolių žudymo turės pasiekti galinguju sąžines ir privers juos pakelti pagalbos ranką teisingumo, žmoniškumo ir savisaugos idealų vardan.

Į Lietuvos priešų prasimanymus apie lietuvius teatsako mūsų kiekvieno pareiginis darbas, paliudydamas, kokie garbingi ir taurūs yra Lietuvių Tautos vaikai, teatsako mūsų kultūriniai pasirodymai, apreikšdami svetimiesiems mūsų tautos kūrybinį genijų.

Trisdešimt antrąsias Lietuvos Nepriklausomybės metines švenčiame mūsų tautos žudymo ženkle. Tačiau ir pro šitą baisų mūsų tautos naikinimo vyksmą prasiveržia nepalaužtas tautos noras ir pasiryžimas gyventi. Todėl su viltimi žvelgiam ateitin.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, pastatytas Lietuvos išlaisvinimo veiklai vadovauti ir Lietuvių Tautai nuo sunaikinimo ginti, šią iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės šventės dieną sveikina visus pasaulio lietuvius, kviesdamas tvirčiau suglausti savo eiles, sujungti savo pastangas ir suderinti savo žygius, kad mūsų pasiryžimas taptų galinga priemone bendram siekimui — PRIKELTI LIETUVĄ MŪSŲ!

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Tremtyje, 1950 metų Vasario 16-ąją dieną

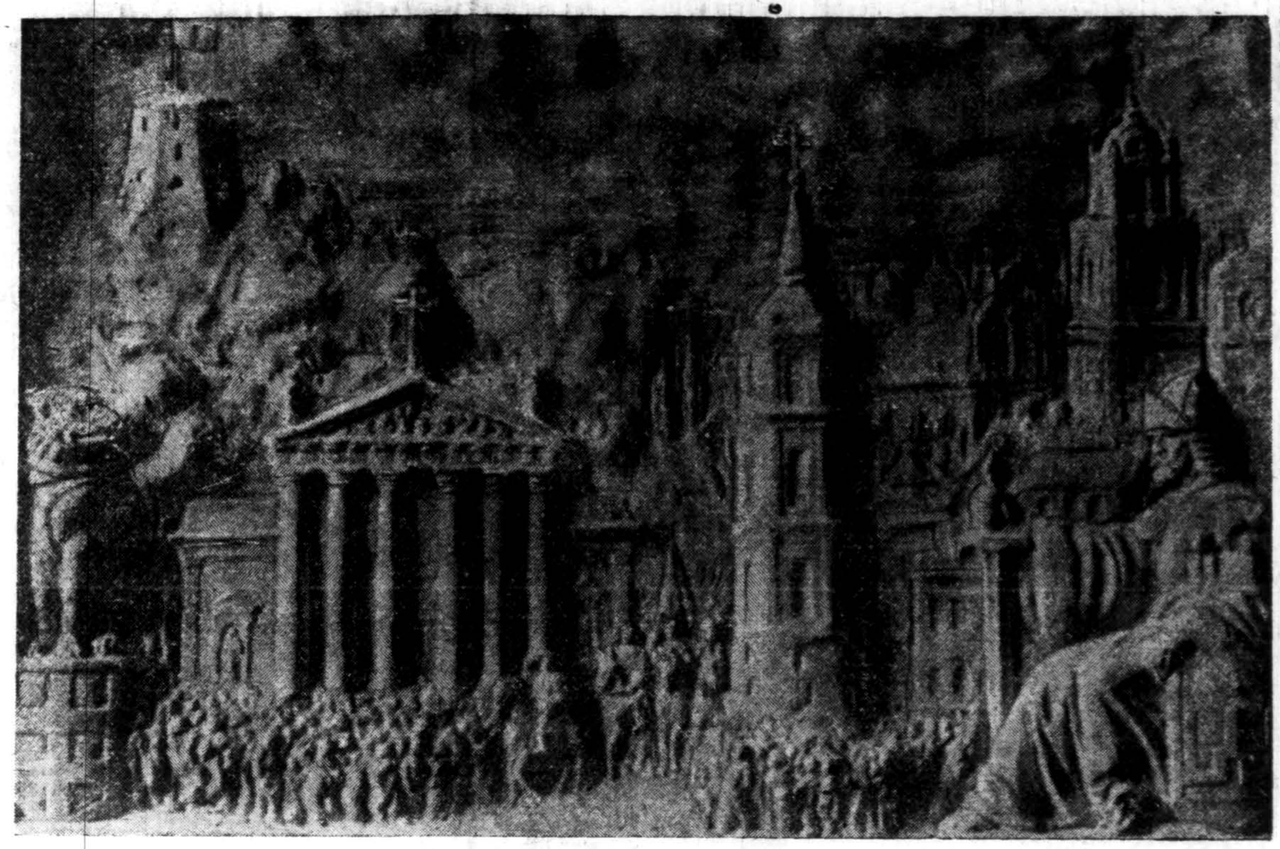

VILNIUS, KUR 1918 M. VASARIO 16 D. PASKELBTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Kodėl Trumanas Nepasitiki Rusija?

NEW YORK, vas. 15. — New York Times praneša, kad jo atstovui prez. Trumanas išsitares, jog jis netekęs bet kokio pasitikėjimo Rusija, tačiau nesąs pesimistas dėl ateities.

Prezidentas netikis, kad Rusija laikysis susitarimų, nors jie ir būtų padaryti, tat nesą reikalo nė stengtis juos sudaryti.

Prezidento pasitikėjimas Rusija pradėjęs svyruoti tada, kada Rusija užblokavo rytų — vakarų prekybą.

Visai jis nebetekęs pasitikėjimo Rusija tada, kada sužinojęs, jog Rusijos vyriausybė slepia nuo savo tautos visus faktus apie Amerikos jai suteiktą pagalbą karo metu.

—o—

Izraelio Moterims Įvesta Karo Tarnyba

JERUZALĖ, vas. 15. — Izraelio valstybės parlamentas priėmė moterų karinės prievolės įstatymą. Visos netekėjusios tarp 18 ir 29 metų merginos privalės atlikti karo prievolę. Visus metus jos bus mokomos bendru kariškų dalvku arba panaudotos karišku įstaigu raštinės darbams. Kitus metus jos bus panaudotos darbui žemės ūky ar naujų sodybu rengimui valstybės pasieniuose.

—o—

Kabinasi Ir Prie Šiaudo

BERLIN, vas. 15. — U. S. kariuomenės traukinys dvi valandas buvo sulaikytas ant sienos, nes jame buvo du Tarpt. Raudonojo Kryžiaus atstovai, kuriems rusai norėjo užginčyti teisę keliauti kariuomenės traukiny. Traukini lydinčiam U. S. karininkui neleidus traukinį kratyti, rusai galop nusileido.

Pasirašyta Kinijos - Rusijos Sutartis Kinijos Turtai Kreipiami į Rusiją

MASKVA, vas. 15. — Rusija ir Kinija po 9 savaičių derybu pasirašė 30 metu draugiškumo ir savitarpinės pagalbos sutartį. Abu kraštai pasižada tuojau teikti vienas kitam visą kariška ir kitokia pagalbą, jei kuris iš ju bus Japonijos ar jos sąjungininkų užpultas.

Abu kraštai taip pat pasižada bendradarbiauti tarptautinėje politikoje pasaulio taikai ir saugumui išlaikyti.

Abu kraštai derins savo veiklą Japonijos taikos sutarties sudaryme ir imsis žygiu, kad toji sutartis būtų greičiau pasirašyta.

Abu kraštai pasižada susilaikyti nuo susitarimu su kitomis valstybėmis, kurie būtu nukreipti prieš vieną ar kitą.

Abu kraštai gerbs vieni kitu interesus, suverenuma, teritorijos neliečiamybe ir nesikiš į antros pusės vidaus reikalus.

Antroje sutarties dalvje rišami geležinkeliu ir Port Arturo bei Daireno uostu klausimai.

Taikos sutarti su Japonija pasirašius, bet ne vėliau kaip 1952 m. gale, S. Rusija perduoda Kinijai be jokio atlyginimo visas Kinijos Changchin geležinkelio teises, administraciją ir turtą. Tai yra vadinamas Mandžiurijos geležinkelis, kuriuo Rusija tiesioginiu keliu susisiekia su Vladivostoku.

Taikos sutarti su Japonija pasirašius, bet ne vėliau 1952 m. galo, Rusija pasižada ištraukti savo kariuomenę iš Port Arturo laivyno bazės. Už ten sovietu padarytus įrengimus Kinija turės atlyginti. Kol kariuomenė bus ištraukta, laivyno baze valdys abiejų kraštu lygiomis dalimis sudaryta kariška komisija.

Daireno uosto klausimas bus rišamas po Japonijos taikos sutarties pasirašymo.

Pradedant 1950 m. sausio 1 d. Rusija suteiks Kinijai apie 300 mil. amerikoniškų dol. vertės kredita pirktis Rusijoje įvairiu įrengimu Kinijos ūkiui atstatyti. Kreditai paskirstyti 5 metams lygiomis dalimis. Kinija gražins juos per 10 metų, pirmą ratą įmokėdama ne vėliau, kaip 1954 m. gruodžio 31 d. Paskolą ir procentus už ja (1 proc. metiniu) Kinija gražins arbata, žaliavomis, auksu ir Amerikos dol. Dėl jos duodamų Rusijai prekių kainų būsią susitarta vėliau.

Atskiromis notomis panaikinta 1945 m. tarp Chang Kai - Sheko ir Rusijos sudaryta sutartis.

Vėl Paspruko Mussolini Išvaduotojas

PARIS, vas. 15. — Prancūzu policija praneša, kad Hitlerio asmens gvardijos narys pulk. O. Skorzeny tikrai buvo neseniai Parvžiaus apylinkėse, bet dabar esas išvykęs jai nežinomon vieton.

Skorzeny yra tas pats asmuo, kuris Hitlerio isakymu 1943 m. išvogė iš aliiantu kalėjimo Italijos kalnuose B. Mussolini ir ji atgabeno i Vokietiją. Tas žygis ji padarė herojumi milijonams Vokietijos nacių.

Maždaug prieš du metu Skorzeny Vokietijoje buvo surastas ir pasodintas i stovyklą iki teismo, tačiau iš ten pabėgo ir atsidūrė Argentinoje. Dabar jis buvo atvykes į Prancūzija legaliai, nes prancūzu karo nusikaltėliu saraše jis nefigūruoja. Matyti pajutes pavoju būti išduotas Vokietijai, Skorzeny vėl kažkur paspruko.

Anglių Streiko Derybos Vėl Nutrūko

WASHINGTON, vas. 15. — Po trijų valandų pasitarimų pietų anglių kasyklų savininkai vakar apleido posėdį. Atrodo, kad nesusitarta kaip ir nuo ko pradėti tartis. Unija pageidaujanti vesti derybas su atskiromis savininkų grupėmis, o savininkai iki šiol to nenorėjo. Dabar jie prašys teisėją paaiškinti, ar tokios derybos neprieštaraus jo nutarimui.

Deryboms nejudant iš vietos, anglių atsargos tirpsta — sakoma, kad jų yra tik 10 dienų.

Visose valstybėse imamasi taupymo priemonių.

Visa eilė anglis vartojančių įmonių planuoja darbų susiaurinimą sekančią savaitę. International Harvester Co. pranešė savo 21,000 darbininkų Chicagoje apie galimą greitą darbo sustabdymą.

Italijos Vyriausybė Gavo Pasitikėjimą. Parlamente Kilo Muštynės

ROMA, vas. 15. — Naujoji Italijos vyriausybė gavo parlamento pasitikėjimą. Už balsavo 314 atstovų, prieš 189. Kai vyriausybės premjeras A. de Gasperi pareiškė, kad Italijos komunistai visomis priemonėmis stengiasi įtraukti darbininkus į civilinį karą, komunistai P. Togliatti vadovaujami sukėlė tokias muštynes, kurių Italijos parlamentas savo istorijoje dar nėra matęs. Dvylikai atstovų turėjo būti suteikta pirmoji pagalba. Vienas komunistas norėjo prisimušti prie tribūnoje stovinčio ministerio pirmininko, tačiau kitas atstovas savo kūnu jį apgynė nuo komunisto užsimojimų.

● V. Vokietijos vyriausybė paskelbė 60 mil. dol. vertės geležinkelių tinklo pagerinimo programą nedarbui sumažinti.

NAUJAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Šv. Tėvo Pijaus XII sveikata pagerėjo, bet visos šios savaitės audiencijos yra atidėtos.

— Komentuodamas vasario 14 d. Maskvoje pasirašyta Kinijos — Rusijos sutartį, D. Acheson pareiškė, kad tik dabar prasidės tikrieji kinų tautos vargai.

— Senato užsienių reikalų komisijoje valstybės departamento atstovai pareiškė, kad U.S. vyriausybė nepritaria Atlanto pakto valstybių politinei unijai ar pasaulinei valstybių Federacijai, nes tikresnis kelias siekti pasaulio taikos ir saugumo yra Jungtinių Tautų Organizacija.

— Karo manevruose Karibų jūroje dalyvaus 80,000 armijos, laivyno ir aviacijos karių. Manevrams vadovaus Atlanto laivyno vadas adm. Fechteler.

— Suomijos prezidentu išrinktas dabartinis jos prezidentas Paasikivi. Šis žmogus taktiškai ir tvirtai gina savo krašto nepriklausomybę sunkiausiose aplinkybėse.

— Atominės Energijos komisijos pirmininko pareigos laikinai pavestos eiti tos komisijos nariui S. T. Pike. D. Lilientahl kovo 1 d. pradeda važinėti po kraštą su paskaitomis.

— Kovos laivas Missouri išvyko į Cubos vandenis. Ateity jis bus naudojamas laivu iguloms mokyti.

— Beieškodamas dingusio B-36, kuris nukrito kažkur į vandenyną ties Britų Kolumbijos krantais, nukrito B-29. Žuvo 8 jo įgulos nariai, o 7 išsigelbėjo.

— Prez. Trumanas pakvietė visuomenę į moralinį kryžiaus žygį prieš krašte besiplečiančius nusikaltimus.

Indija Turi Sunkumų Hyderabade

HYDERABAD, vas. 15. — Indijos vyriausybė turi naujų bėdų prieš 18 mėn. savo globon paimtoje Hyderabado princo Nizamo valstybėlėje. Indijos kariuomenė ten įžengė tvarkai atstatyti, tačiau komunistu vadovaujami ūkininkai dalinasi be jokios tvarkos dvaru žemes ir ginkluoti partizanai siautėja po kraštą organizuodami visoki nasipriešinima centrinės vyriausybės norimai tvarkai įvesti. Žudomi valdžios pareigūnai ir senieji žemės savininkai. Vyriausybė stengiasi atskirti ūkininkus nuo komunistu ir juos įtikinti, kad žemės reforma bus padaryta, tik tvarkingai, o ne revoliucijos būdu.

—o—

Derybos Dėl Austrijos Sutarties Nevyksta

LONDON, vas. 15. — Po trijų savaičių pertraukos vėl susirinko Anglijos, Amerikos, Prancūzijos ir Rusijos atstovai tartis Austrijos sutarties reikalu, tačiau pasitarimus vėl turės atidėti, nes Rusijos atstovas negavęs dar reikalingu nurodymų iš savo vyriausybės. Kiti trys atstovai mano, kad Rusija tyčia įvairiomis priedangomis delsia sutarties suredagavimą, nes nenori išvesti savo kariuomenės iš Austrijos. Ji ten jai reikalinga todėl, kad nori turėti spaudimo įrankį į Jugoslaviją. Jei išvestų kariuomenę iš Austrijos, tai pagal Bulgarijos taikos sutartį ji turi savo kariuomenę išvesti ir iš Bulgarijos, ko ji šiuo metu nenori daryti.

—o—

Sovietai Nedavė Suomiams Sutartų Grūdų

HELSINKI, vas. 15. — Kadangi S. Rusija visai nebevykdo savo prekybos sutarties su Suomija ir delsia prekybos derybas naujai sutarčiai sudaryti, Suomijai pradėjo trūkti duoninių javų, kurių pagal susitarimą ji turėjo gauti iš Rusijos. Kad išvengus duonos racionavimo, Suomija pirko 15,000 tonų kviečių iš Argentinos.

—o—

Ragina Išvyti Iš Kongreso Bolševikų Korespondentus

WASHINGTON, vas. 15. — Amerikos Veteranu Organizacijos (Amvets) tautinis vadas Russel parašė kongreso korespondentų komitetui laišką, prašydamas atimti kongreso korespondentu teises Rusijos telegramu agentūros Tass ir New York Daily Worker korespondentams, nes jie tarnauja Maskvos Kremliui.

KALENDORIUS

Vasario 16 d.: Šv. Julija. Lietuvos Nepriklausomybės Šventė. Senovės: Vytis ir Rūtelė.

Vasario 17 d.: Šv. Flavijonas. Senovės: Salvė ir Viltė.

ORAS

Toks pat, kaip vakar.

Saulė teka 6:47, leidžiasi 5:24.

PAS MŪSŲ DARBO ŽMONES

Ką Turime Daryti, Kad Lietuva Vėl Prisikeltų

Kazys Kakta, darbininkas prie tramvajų: — Reikia daryti tą, ką darėme po pirmojo pasaulinio karo: tada kolektavome sidabrą, vertybių popierius, rinkome aukas. Reikia pinigo kovai už Lietuvos laisvę. Uždavinys nelengvas. Tarp tų didžiųjų, kaip dabar teisingai iškelia, yra apsčiai tokių, kurie palinkę prie komunizmo. Turime per organizacijas veikti Washingtoną. Kitaip negalima, kaip tik organizuotis ir išvien kelti Lietuvos reikalą.

Petras Barzdis, namų savininkas: — Spaudoj matome pranešimus, kad lietuvių tauta susilaukia laimėjimų. Kada ir tas pranešimas apie lietuvių priėmimą į Europos sąjūdžio organizaciją. Taigi — lietuvių pastangos duoda vaisių. Turime veikti, aukoti, labiau remti pastangas tų mūsiškių, kurie sėdi centruose.

Grasilė Juršėnaitė, darbininkė, grįžusi iš Rusijos ištėmimo: — Mes moterys daug ko padaryti negalime, nebent daugiau maldų suorganizuoti. Bolševikai geruoju Lietuvai laisvės neduos. Tik ginklu juos galima priversti.

Stasys Leparskas, raštinės darbininkas: — Kol žmonės turi tikėjimą, kad Lietuvai laisvę atgaus, tol yra viltis. Reikia stiprinti tą tikėjimą ir pastangas — kas dieną ieškoti vis naujų būdų darbe dėl Lietuvos išvadavimo.

Liudas Baldwin, amerikietis moksleivis: — Lietuviai turėtų daugiau laiškų rašyti kongreso nariams į Washingtoną, reikalaujant, kad užtartų Lietuvą, siekiančią laisvės. Daugiau kelti tą reikalą amerikiečių laikraščiuose. Dirbti patiems ir ieškoti Dangaus pagalbos.

Antanas Uksas, pašto inspektorius: — Visų pirma turime rūpintis išsaugoti savo jėgas. Gelbėti su valgiais, su kitais būtinais dalykais tuos lietuvių tautos narius, kurie yra patekę sunkion padėtin. Toliau, kuo gausiau siųsti prašymus į Washingtoną. Amerikoje ir kitur dar vis yra Lietuvos pareigūnų. Jie turi budėti ir kiekvieną progą panaudoti Lietuvos bylos gynimui. Išvystyti didesnę propagandą Amerikoje. Ir pasakysiu, šalia to — neužmiršti nė maldos.

Antanas Pocius, vargoninkas: — Mums reikėtų pasekti suomių tautą. Nedidelė tauta, tik apie keturis milijonus, o kaip jie atkakliai prieš rusus laikosi. Panašiai reikia ir mums būti gerais patrijotais, darbuotis.

Antanas Gedvilas, drabužių valyklos darbininkas: — Ar manote, kai rusams pasakys Washingtonas ar kas kitas, kad jie turi išeiti iš Lietuvos, tai jie ir išeis? Ne. Ką užgrobė, norės pasilaikyti. Reikia naujo pasaulinio karo. Tai tik vienintelis kelias priversti Rusiją duoti laisvę Baltijos kraštams. Aš dar esu atsargos karys, ir kai pašauks, esu pasiruošęs savo dalį atlikti.

— P. Runskis

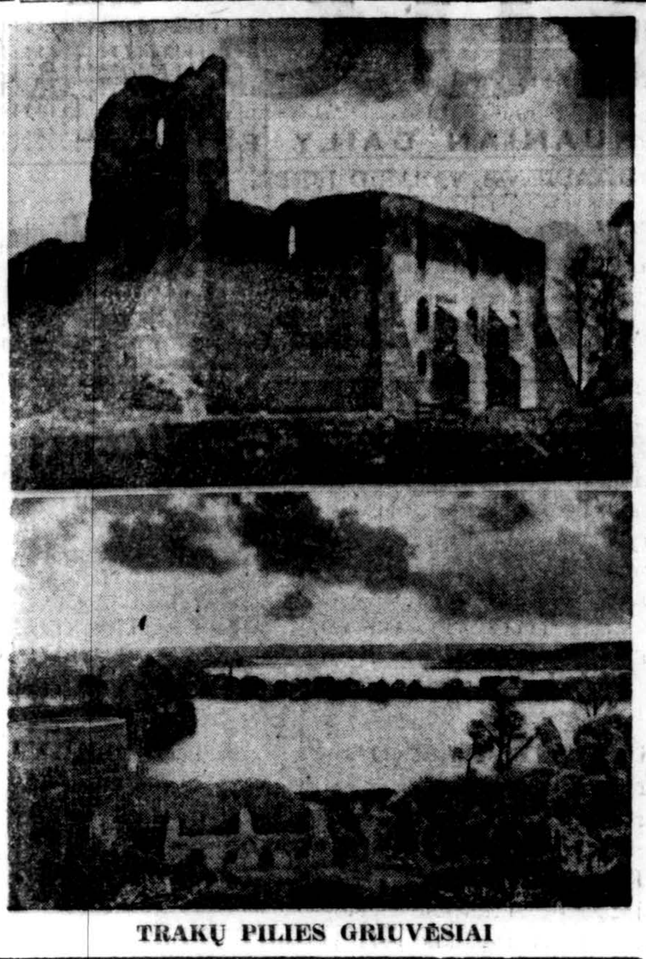

TRAKŲ PILIES GRIUVĖSIAI

TAUTOS DIDŽIOSIOS VILTIES ŠVENTĖ

ST. RAŠTIKIS

Vasario 16 d. sukanka 32 metai nuo anos dienos, kada Lietuvos sostinėje Vilniuje mūsų vadai drąsiai ir ryžtingai pareiškė pasauliui, kad lietuvių tautai gana vergauti svetimiesiems ir kad ji pati keliasi į laisvą ir nepriklausomą valstybinį gyvenimą.

32 metai. Daug kas iš mūsų yra pats juos matęs ir išgyvenęs. Lietuvių tautai tai tai buvo dveji metai ginkluotų kovų už Lietuvos nepriklausomybę, 20 metų pažangos ir kūrybos ir visas dešimtmetis kančios, vargų ir nelaimių.

GEN. S. RAŠTIKIS
Lietuvos Kariuomenės Vado Uniformoje

1918 m. vasario 16 dienos aktu lietuvių tautai nebuvo duota, bet tik paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Lietuviai tada dar neturėjo nepriklausomybės ir turėjo patys ją iškovoti. Visos tautos per šimtmečius atlikas darbas ir aukos privedė prie vasario 16 d. akto. Dabar tauta turėjo pasiryžti paskutiniam smūgiui — tam jau paskelbtam aktui įgyvendinti. Ir tai buvo padaryta. Visos tautos pasiaukojimas ir 1500 geriausių Lietuvos karių paaukotos gyvybės pasiekė savo tikslą — tauta liko laisva ir nepriklausoma.

Kruvinoms kovoms pasibaigus, mūsų darbšti tauta per 20 metų valstybiniame, ūkiniame ir kultūriniame gyvenime padarė tokią milžinišką pažangą, kokios kai kurioms kitoms kultūringoms tautoms nepavyko pasiekti net per visą šimtmetį. Lietuvių tauta savo atliktais darbais gražiai pademonstravo pasauliui, kad ji yra darbšti, gabi ir kultūringa Europos tauta, kad ji daugiau negu kai kurios kitos Europos tautos yra pribrendusi savarankiškai gyventi ir kad ji sugeba ne tik pati tvarkytis, bet ir pavyzdingai kurti.

Likimas ir piktosios pasaulio jėgos lėmė mūsų tautai vėl netekti laisvės ir savarankiškumo. Šventoji Lietuvos žemė vėl kenčia ir dejuoja, tauta vėl vargsta ir kovoja, o jos dukros ir sūnūs ne savo noru blaškomi po visas pasaulio dalis.

Bet ar taip visada ir bus? Ar yra bent kiek vilties mūsų tautai išsigelbėti ir vėl gyventi laisvėje ir ramybėje?

Taip, viltis yra, nes jei jos nebūtų, tai būtų nereikalingi nei tie mūsų minėjimai, nei pati kova.

Jei mes šiandien savo tautos nelaimėje švenčiame jos laisvės šventę ir iškilmingai keliame savo tautos laisvės vėliavą, tai tuo mes norime viešai parodyti ne tik sau, bet ir visam pasauliui, kad lietuvių tauta dar gyva, ir kad šiandien visame pasaulyje, kiekviename jo kampelyje, kur likimo yra nublokštas bent vienas savo tautą mylįs tautietis, visų lietuvių širdys plaka unisonu su visos mūsų tautos sužeista ir kenčiančia širdimi ir kad visų mūsų viltys jungiasi į vieną didelę visos lietuvių tautos Prisikėlimo ir Laisvės Viltį.

Tegul vasario 16 d. iškeltos mūsų vėliavos bent dvasiškai nuneš mūsų kilniausius jausmus, užuojautą ir viltį Tėvynėje likusiems ar svetur nelaisvėje išblaškytiems mūsų tėvams, vaikams, broliams, seserims ir bičiuliams. Jei kitaip negalime, tai bent savo širdimi ir jausmais pasveikinkime savuosius, išbučiuokime juos, paguoskime ir sustiprinkime viltimi į geresnę Lietuvos ateitį, kuriai viso pasaulio lietuviai, kiek tik galėdami, dirba ir kurlai pagrindas kad ir ne tokiu greitu tempu, kaip mes norėtume, bet vis dėlto vis labiau ir labiau aktualėja.

Užsisakykite 'Draugą'

NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SKELBĖJAI

Lietuvos Tarybos nariai, pasirašę 1918 m. Vasario 16 dienos Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą yra šie:

Dr. Jonas Basanavičius, gimęs 1851 m., Lietuvos Patriarkas, mirė Vilniuje 1927 m. vasario 16 d. — prieš 23 metus.

Saliamonas Banaitis, gimęs 1866 met., lietuviškos spaustuvės įsteigėjas Kaune carinės Rusijos priespaudos laikais, mirė 1933 m. Kaune — prieš 17 metų.

Mykolas Biržiška, gimęs 1882 m., profesorius ir mokslininkas, akademikas, dabar yra atvykęs į J. A. Valstybes.

Kazys Bizauskas, gimęs 1893 m., diplomatas, ministeris, bolševikų sušaudytas su kitais lietuviais ir nelietuviais prie Červenės 1941 m. — prieš 9 metus.

Pranas Dovydaitis, gimęs 1886 m., profesorius, mokslininkas, prieš 9 metus, 1941 m. ištremtas į Sibirą.

Steponas Kairys, gimęs 1878 m., inžinierius, visuomenininkas, dabar tremtyje dirba Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo darbe.

Petras Klimas, gimęs 1891 m., istorikas, diplomatas, prieš 5 metus, 1945 m., išvežtas į priverčiamųjų darbų stovyklą Varkutoje, ir nebėra jokios žinios.

Donatas Malinauskas, visuomenininkas ir diplomatas, mirė Kaune 1936 m. — prieš 14 metų.

Vladas Mironas, gimęs 1880 m., kunigas ir ministeris, 1944 m. buvo ištremtas į Sibirą, prieš maždaug 4 metus grąžintas į Lietuvą ir netrukus vėl areštuotas ir išgabentas į Rusijos gilumą.

Jonas Narutavičius, inžinierius, diplomatas ir visuomenininkas, mirė Šiaulių ap. 1935 m. — prieš 15 metų.

Alfonsas Petrulis, gimęs 1873 m., kunigas, visuomenininkas, mirė Šešuoliuose 1928 m. — prieš 22 metus.

Antanas Smetona, gimęs 1874 m., prezidentas, žuvo Jungt. Amerikos Valstybėse 1943 m. — prieš 7 metus.

Jonas Smilgevičius, gimęs 1870 m., visuomenininkas, mirė Telšių aps. 1937 m. — prieš 13 metų.

Justinas Staugaitis, gimęs 1866 m., Telšių vyskupas, visuomenininkas, mirė 1943 m. — prieš 7 metus.

Aleksandras Stulginskis, gimęs 1885 m., agronomas, prezidentas, ištremtas į Sibirą.

Jurgis Šaulys, gimęs 1879 m., miręs Šveicarijoje 1949 m.

Kazimieras Šaulys, gimęs 1872 m., Kauno arkivyskupijos generalvikaras, yra tremtyje ir gyvena Šveicarijoje.

Jokūbas Šernas, visuomenininkas, mirė 1929 m. — prieš 21 metus.

Jonas Vailokaitis, ekonomistas, parėmęs lito valiutos išleidimą, mirė Vokietijoje 1944 m. — prieš 6 metus.

Jonas Vileišis, gimęs 1872 m., ministeris, visuomenininkas, miręs 1942 m. Kaune ir palaidotas Vilniaus Rasų kapuose — prieš 8 metus.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

Dr. Anthony A. Rudokas
OPTOMETRISTAS
4701 S. DAMEN AVE.
CHICAGO 9, ILL.
OFISO VALANDOS:
Vakarais:— nuo 6 val. vak. iki 9 val. vak.
Šeštadieniais: — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.
išskyrus trečiadienį
Šaukite — YArds 7-7381

Dr. VAITUSH, Opt.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas yra jums garantija.
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda kreipiama į mokyklos vaikus
KREIVOS AKYS ATITAISOMOS
VAŽIUOJU Į NAMUS
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigesnės kaip pirma.
4712 South Ashland Ave.
YArds 7-7373
VALANDOS: nuo 10:30 ryto iki 7:30 vakare. Šeštadieniais iki 6 val. vak. Sekmadieniais pagal sutartį. Trečiadieniais ofisas uždarytas.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2—($1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 5—($1.25)—nuo galvos šlogos. Ši arbata turi ciniuos žievės ir tuoj veikia.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 12—($1.25)—nuo kosulio ir krūtinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—($1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia g r e i t u s rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic SALVE — ($1.00) — duoda STEBĖTINUS rezultatus kai vartojama nuo neuritis, sciatica, reumatizmo ir arthritis, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kojų, staiga susigeria į odą ir ilgai laikosi šilima. Švelnina ir akstina kraujo apytaką, tokiu būdu išblaško kūne susirinkusius nuodus.
Ateikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresniose aptiekose arba Wieboldt krautuvėse.
Z. G. STANIS COMPANY
Dept. D.
2822 ARCHER AVE.
CHICAGO 8, ILL.

Rezid. Tel.: COmmodore 4-1187
Ofiso Tel.: WAterfall 8-3060
Dr. Z. Danilevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Atidarė Ofisą adresu:
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Neatsilieipus abiem telefonams, šaukite KEdzie 3-9000.
VALANDOS: kasdien nuo 9:00 iki 11:00 val. ryto.
Antrad. ir Ketvirtad. vak. nuo 7:00 iki 9:00 val.
Kitu laiku — tik pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 So. Wabash Avenue

Ofiso Tel. YArds 7-5537
Rezid. tel. REpublic 7-4966
Dr. Frank C. Kwinn
(KVEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 W. 47th St.
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2 val. iki 4 val. popiet
Nuo 7 val. iki 8:30 val. vak. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vakarais.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

Akis Egzaminuoja — Akinius Pritaiko
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad., Penktad. 9:30 iki 12— 1:30 iki 8
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais 9:30 iki 12 — 1:30 iki 5 P.M.
Akių Specialistas
Laikomas Pasitarimui
CAnal 6-0523, Platt Bldg.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antrad., Ketvirtad. ir Penktad.
VAL.: 10-12 ryte; 2-6,7-9 P.M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmad., Trečiad. ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet

Dr. F. C. Winskunas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Rd.
Ofiso Tel.: PRospect 6-6446
Rez. Tel.: HEmlock 4-3150
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet; 6 iki 8 vak.; ir Trečiadieniais pagal sutartį

Ofiso Tel.: GRovehill 6-1321
Dr. Edward B. Muraskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5452 South Kedzie Ave.
LIGONIUS PRIIMA:
Kasden nuo 1:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 val. vak.
Šeštad., nuo 2:00 iki 4:00 val.
Trečiadieniais — pagal sutarimą.
Reziden. Tel.: HEmlock 4-5532

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel. DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th STREET
(Kampas Halsted ir 35-tos g.)
Valandos: 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais: Ketvirtadieniais ir priešpiet, tik iš anksto susitarus.
Rez. 3247 S. Emerald Ave.

Ofiso telefonas VIrginia 7-1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarus

Tel. CAnal 6-0257
Rez. Tel. PRospect 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakaro.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell
Tel.: PUllman 5-8277
VALANDOS: pagal susitarimą

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(Antras aukštas)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia, šaukite:
Res. Tel.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet; nuo 7 iki 8:30 val. vak. Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

Emerg. Tel.: KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12-2:30 ir 6-9 vak., pekt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3-5 v.v. trečiad., penkt. ir šeštad. 3-8 v.v.

DR. A. JENKINS
PHISICIAN and SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30-9 vak.
Šeštadieniais nuo 2-4 popiet
Trečiad. ir Sekmad. uždaryta
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rez. Tel.: VIrginia 7-2421

Telefonas: REliance 5-1811
Dr. Walter J. Kirstuk
PHISICIAN and SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
3925 West 59th Street
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiad. pagal sutartį

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Telefonai:
Ofiso — HEmlock 4-5849
Rez. — HEmlock 4-2324
VALANDOS: Trečiadienį ir Šeštadienį pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet. 7—9 vakare.

Ofiso tel. GRovehill 6-4020
Rez. tel. HIlltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 valandos popiet, ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Trečiadieniais ir Šeštadieniais pagal sutartį.

SKAITYKITE "DRAUGĄ" Platinkite dien. "Draugą"

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Ave., Chicago
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir 6-8; trečiad., šeštad. ir Sekmad. tik pagal sutartį.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršminėti telefonai šaukite: MIdway 3-0001

Tel.: VIrginia 7-6583
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadieniais ir Šeštadieniais ofisas yra uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
REpublic 7-7868

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel.: GRovehill 6-0617
Office Tel.: HEmlock 4-4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Maquette Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare
Trečiad. ir Šeštad. susitarus.

Užsisakykite "Draugą"

Ar Jūsų Inkstai Gerai Dirba?
Instai prašalina iš organizmo rugštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga materija lieka kūne ir jūsų kraujuje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei nakčia dažnai turit keltis, jei galva svaigsta, nygarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakiai patinę, vartokit
ŽOLIŲ ARBATĄ SANITAS NO. 101
Kaina $1.10 su persiuntimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu.
Rašykite ir pinigus prisiųskite.
SANITAS HERBS
1125 Milwaukee Ave. Chicago 22, Ill.

DRAUGAS

THE LITHAUNIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. VIrginia 7-6640, 7-6641

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Subscription Rates: $7.00 per year outside of Chicago; $8.00 per year in Chicago & Cicero; $7.00 per year in Canada. Foreign $10.00 per year.

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society. Member of the Catholic Press Ass'n

Prenumerata:	Metams	½ met.	3 mėn	1 mėn
Chicagoj ir Ciceroj	$8.00	$4.50	$2.50	$0.90
Kitur JAV ir Kanadoje	$7.00	$4.00	$2.25	$0.80
U ž s i e n y j e	$10.00	$5.50	$2.90	$1.00

Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą

Nepriklausomybės Diena

Viena diena kartais slepia savyje ištisus tautos gyvenimo šimtmečius. Ilgai trukusios kovos karta apvainikuojamos pergale, ir toji diena, kada ši pergalė įvyksta, pasidaro istorinė, atmintinė, simbolinė. Tokia diena lietuvių tautai kaip tik yra Vasario 16-toji.

Lietuvą nešė rusų pavergimo jungą 123 metus, tačiau tautinė jos sąmonė negęso ir laisvės valia nesilpo. Ji prasiveržė dviem sukilimais, 20 metų trukusia kova už lietuviškus kryžius, 40 metų — už spaudą; ji sukūrė Kražių, Kenstaičių, Žemaitkiemio kovas už savąsias bažnyčias. Šitų įvairialyčių kovų vaisiaus niekas iš anksto negalėjo apskaičiuoti. Niekas neužtikrino, kad kruvinos aukos bus apvainikuotos laimėjimu. Niekas negalėjo pramatyti kokia forma, kokiais būdais ir kada tai įvyks. Trylika metų prieš galutinį apsisprendimą dar galvota apie tautinę autonomiją. Prieš metus dar svarstyta ryštis su nauja svetima globa. Tik vasario 16-ta įvyko tai, ką trumpai vadiname galutiniu ir neatšaukiamu tautos apsisprendimu. Tautos valia buvo pakankamai subrendus tikra ir tvirta pasisakyti už visiška nepriklausomybę. Tuo būdu ši diena įeina lietuvių istorijon, kaip tautos valios subrendimo apvainikavimas.

MORALINĖS JĖGOS PERSVARA

Pavergėjas (Rusija) buvo šimtą kartų stipresnis už mus. Šita jėgų santvarka skaičiuojant, lietuvių tautai negalėjo būti daug vilčių nusikratyti svetimu jungu. Realūs politikai, stebėdami mūsų kovą iš šalies, visiškai pagristai laukė natūralios mūsų mirties. Tačiau niekas negalėjo apskaičiuoti mažos tautos tikėjimo ir ryžto, kuris buvo didesnis už fizinę pavergėjo jėgą. Lietuvių tauta jautė savo galybę, kuri buvo teisės ir teisingumo galybė: ji matė pavergėjo skriaudas ir tai laikė jo silpnybe. Tikėjimas į gėrio pergalę davė jėgos tęsti kovą iki galo ir Vasario 16-tosios aktu buvo įrodyta pasauliui moralinės jėgos persvara prieš fizinę jėgą. Vienų skepticizmas ir kitų neteisybė turėjo nusilenkti prieš mūsų tikėjimą į teisingumą.

VIENINGOS TAUTOS VALIOS DIENA

Šitas tikėjimas — tikėjimas į teisingą laisvės kovą — plėtėsi kaip kokia banga ir įsiūbavo visą tautą. Išaugo daug kovos branduolių ne tik savame krašte, bet ir svetur — Rusijos plotuose, Lenkijoj, Prūsuose, Šiaurės Amerikoje, Šveicarijoj. Jie skyrėsi amžiumi, išsilavinimu, pažiūromis, tačiau visi, kaip orkestro muzikantai, sekė vadovaujamos valios ženklus. Ši vadovybė pradžioj telkėsi apie spaudos žmones, paskui apie dalinius komitetus, pagaliau perėjo į Tautos Tarybos rankas. Tik sutelkta ir vieninga valia galėjo kalbėti į visą tautą ir už visą tautą. Ir šita valia prabilo Vasario 16-tą dieną, paskelbdama Valstybinę Lietuvos Nepriklausomybę. Tuo būdu ši diena pasidarė vieningos tautos valios diena.

TAS LAISVĖS NEVERTAS, KAS NEGINA JOS

Visi ryšiai, kuriais lietuvių tauta buvo prievarta susieta su kitomis tautomis, Vasario 16-tos aktu liko nutraukti. Visoms laisvoms tautoms, kaip sesėms, ir visoms, pavergusioms ar bandančioms per naują pavergti, buvo šitai paskelbta. Tačiau pasaulis nesiskubino pripažinti šitos teisės, o artimieji kaimynai pakėlė prieš Lietuvą kardą. Neužteko kruvinų ir kietų aukų, kurias Lietuva sudėjo iki laisvės pasgelbimo: reikėjo jų nemažiau kruvinų ir kietų, ir laisvę paskelbus. Dėl to pirmosios Vasario 16-tosios nebuvo taikios ir džiugios. Savanorių ir pašauktųjų kraujas, liejamas trijuose frontuose per ištisus ketverius metus, turėjo užantspauduoti laisvės valią ir patikrinti galutinę taiką. Taip Vasario 16-tosios aktas turėjo būt papildytas nauju įpareigojimu: **tas laisvės nevertas, kas negina jos!**

Nūnai Vasario 16-toji yra lietuvių tautai praeities diena. Ji nebepasikartos istorinėmis savo aplinkybėmis. Tačiau ji lieka ir visados liks dabarties ir ateities diena — kaip kovų simbolis, kaip teisingumo laimėjimo šviturys, kaip vieningos tautos valios stebuklas, kaip kruvinų aukų įprasminimas. Lietuvis, kur jis bebūtų, nenustos kovojęs tol, kol Vasario 16-tosios aktas nebus vėl pakartotas — gal kita forma, bet tuo pačiu laisvės ir nepriklausomybės laimėjimu. — **Stasys Yla**

Churchill Ir Vėl Kalbėtųs Su Stalinu

SIŪLO "DIDŽIŲJŲ" PASITARIMĄ

Pasirodo, kad ir dideli žmonės "iš didelio rašto išeina iš krašto". Šį kartą tuos žodžius tenka taikyt garsiam Britanijos konservatistų partijos vadui ir buvusiam ministeriui pirmininkui Winston Churchilliui, šiuo metu vadovaujančiam kovai prieš darbiečių vyriausybę parlamento rinkiminėj kampanijoj. Iš kokių kanuolių jisai šaudo į savo politinius, partinius priešus krašto viduje, kaip demagogiškai kalba, darydamas pažadus ir puldamas darbiečius, tai jo yra reikalas. Bet kai p. Churchill partijos reikalams naudoja tarptautinius politikos reikalus, manydamas tuo laimėti daugiau balsų, tai jau yra perdaug.

Viename masiniame susirinkime (Edinburgh'e) Winston Churchill tiek įsikaršiavo bedarydamas piliečiams pažadus, kad išdrįso pasakyti ir tą, kad, girdi, jei jis ir jo partija laimėtų rinkimus ir paimtų į savo rankas Didžiosios Britanijos valdžią, pasistengtų kalbėtis su Stalinu (drauge su kitais vakarų demokratijų vadais), kad baigti dabartinį "šaltąjį karą" tarp Rytų ir Vakarų. Esą tam reikalinga daryti didžiausių pastangų (supreme effort).

KOMUNIZMO IR DEMOKRATIJŲ SUGYVENIMAS

Iš to, ką Churchill pasakė, reikia suprasti, kad jisai turi galvoje pirmoj eilėj suvesti konferencijon prezidentą Trumaną ir Staliną. Suprantama, ir jisai pats dalyvautų, kaipo tarpininkas. Sovietų Rusija, girdi, turi milžinišką ginkluotą jėgą, bet Amerikos rankoje yra atominė energija (inimant ir hydrogeninę bombą). Todėl katastrofai išvengti, reikia daryti žygių. Jis turis vilčių, kad tie du pasauliai gali sugyventi jei ir nedraugingume, tai bent be neapykantos vedant šaltąjį karą.

Churchill liepia neužmiršti, kad Jungtinės Valstybės turi apsaugoti ne vien tik Britaniją, bet visą Europą. Sovietai iš savo pusės išauginę milžinišką militarinę jėgą prieš vakarų demokratijas. Jie savo dominacijon įjungę Baltijos valstybes ir daug kitų. Jie paėme kontrolę ir 500 milijonų kiniečių. Pasaulyje niekuomet dar nesą buvę taip didelių jėgų sukoncentruota į du priešingu frontu.

NAUJŲ "APYZMENTŲ" VĖJAI

Ir čia p. Churchill nori magiko vaidmenį suvaidinti. Pastatykit jį anglų premieru, jis pamos "bagiška lazdele" ir du priešingu pasauliu — komunistinis ir kapitalistinis — demokratinis paduos vieną antram ranką, surūkys taikos pypkę ir jau pastoviai sutikime gyvens.

Jei p. Churchill rimtai galvoja tokį žaidimą pradėti, Anglijos žmonės prieš balsuodami du kartu tepagalvoja. Jo politika galėtų privesti prie to, kad netrukus ir jie — Didžiosios Britanijos žmones Kremliaus dominacijon istumtų. Juk karo metu p. Churchillio užsieniu politika (drauge ir p. Roosevelto) veik puse pasaulio į totalistų komunistu diktatūrų glėbį įstūmė. Kaip tas atsitiko? Visai paprastu būdu.

PUSĘ PASAULIO VERGIJON SUGRŪDO

Ir p. Churchill ir p. Roosevelt manė, kad sueidami į tiesioginį kontaktą su Stalinu, su juo pasikalbėję ir susitarę ir karą greičiau laimės ir pasaulio taiką atstatys. Bet civilizuotam pasauliui šiandien puikiai yra žinomi tų pasitarimų su Stalinu rezultatai. Ką davė Teherano, Jaltos ir Potsdamo konferencijos? Jos tarptautinę politiką taip sunarpliojo, kad dar daug, daug metų užims ją išlyginti. Visose konferencijose mandragalvis Churchill ir p. Roosevelt tiek daug nedovanotinų nuolaidų padarė Stalinui, kad skaudu apie tai ir galvoti. Be to, Stalinas visus svarbiuosius susitarimus pasaulio taikos klausimais sulaužė. Vakarų demokratijų vadų nuolaidumą ir neapdairumą Kremliaus ateistinio komunizmo imperialistai panaudojo savo ekspansijai.

Baisu ir pagalvoti, kas išeitų iš naujų pasitarimų su Stalinu? Ar toks Churchill nepripažintų Stalinui viso to, ką jis turi pasigrobęs? Ar jis nepadarytų naujų nuolaidų, kurios, aišku, atidarytų kelius bolševikams greičiau visą Europą ir kitus kontinentus pagrobti?

Tokie tai klausimai kyla, kai imi svarstyti, kas būtų, jei Churchillio sumanymas realizuotųs.

LIETUVIAI, BUDĖKIME!

Šiandien, minėdami Lietuvos Nepriklausomybės Dieną, ir jausdami naujų "apyzmentų" Stalinui vėjams pučiant iš Londono, mes negalime nesusirūpinti.

Ligšiol, ačiū Dievui, vakarų demokratijos Baltijos valstybių aneksijos nėra pripažinusios. Galime būti tikri, kad "trijų didžiųjų" konferencijoj baigti "šaltąjį karą" Stalinas pareikalautų Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes jam pripažinti. Ar Vašingtonas su Londonu padarytų tą nuolaidą? Kas liečia Vašingtona, esame linkę atsakyti — ne. Bet, reiktų budėti. Reiktų visos tautos jėgas sukaupti ir kitose tautose bičiuliu ir talkos susirasti, kad sulaikyti nuo tokio žygio vakarų demokratijų vyriausybes. Ši diena ir įvykiai iš mūsų visų kaip tik ir pareikalauja dar daugiau rūpintis savo tėvų krašto reikalais, dar stipriau susijungti kovai ir darbui lietuvių tautai gelbėti ir jai išlaisvinti.

KOVĄ LAIMĖSIME

A. JUŠKEVIČIUS

Visas mūsų kraštas — Lietuva — dieną ir naktį skęsta ašarose, kraujuose ir paverstas tyrlaukiu. Šiandien šimtai tūkstančių nekaltų lavonų kelia savo kaukuoles iš kapų ir siunčia laisvajam pasauliui graudų skundą:

— Žmonės, žiūrėkite, kaip barbaras bolševikas kala prie kryžiaus lietuvių tautą, žudo ir kankina visą žmoniją. Jis be pasigailėjimo žudo visus: mažus, suaugusius ir senus.

— Išgirskite kankinamos ir žudomos tautos paskutinį pagalbos šauksmą!

—o—

Bet laisvasis pasaulis šiandien užimtas kitais reikalais ir naikinamos mūsų tautos paskutinio šauksmo "trokštu" negirdi. Jis nemato jos žaizdų, nejaučia jos kančių.

Todėl mes turime pasitikėti tik Dievu ir savimi. Mes visi kaip vienas be amžiaus, profesijų skirtumo turime burtis į vieną visuma. Mes šiandien turime užmiršti visas savo asmenines ambicijas ir žengti tik vienybės ir susiklausymo keliu. Nekelkime dulkių debesų, kad ten neprarastume žmogaus.

Šiandien mes labiau turime vienas antra suprasti, atjausti ir reikale padėti.

—o—

Mūsų visų turi būti tik vienas bendras tikslas: Tėvynės Lietuvos ir savo tautos išlaisvinimo darbas. Kur mes bebūtume, ką beveiktume, šios šventos, kilnios mūsų pareigos niekuomet negalime pamiršti, kaip nepamirštam ryto ir vakaro maldos.

Mes esame nukryžiuotos mūsų tėvynės motinos Lietuvos sūnūs ir dukros išblaškyti po visą pasaulį. Mus Dievas atvedė į šiuos laisvės kraštus ne tam, kad skaniai pavalgytume, ramiai išmiegotume, bet tam, kad pasisėme naujų jėgų, naujos energijos tęstume kovą iki pergalės.

—o—

Mes esame šios kovos pionieriai, kurie nutiesėme tiltus ir lieptelius į bolševikų nekaltos žmonijos naikinimo vietas. Mes esame pirmieji kariai, kurie drąsiai pasipriešinome bolševikų smurtui ir atskleide geležinę uždangą parodėme laisvajam pasauliui, kaip bolševikai žudo žmoniją ir naikina jos kultūra. Todėl mūsų visų šventa pareiga visomis savo išgalėmis, visomis priemonėmis, visur ir visokiu laiku, drąsiai, vieningai ir energingai tęsti kovą iki galutinio laimėjimo.

Į tą šventą kovą mus šaukia protėvių kapai, kankinamų ir nukankintų mūsų brolių ir sesių nekaltas kraujas ir ašaros. Į tą šventą kovą mus šaukia Dievas, tėvynės ir artimo meilė, žmoniškumas, teisybė, dora ir visas kultūringasis laisvasis pasaulis.

—o—

Mes esame laisvi, todėl turime visomis savo išgalėmis kovoti: per spaudą, susirinkimus, pobūvius radijo ir t.t., kur tik galime ir kada tik galime, žodžiu ir raštu. Galutinai nuplėškime bolševiku melo, klastos, smurto skraiste ir parodykime laisvajam pasauliui tikrąjį bolševikų veidą, jo tikslus ir užmačias.

Sovietų Rusijos Karinis Pajėgumas

GENEROLAS T. DAUKANTAS

(Tęsinys)

Rusų užsimojimai pramonėje milžiniški, pvz., pokariniame penkmetyje ketina pakelti plieno gamybą iki 60 mil. tonų, — vadinasi daugiau kaip 1940 m. Vokietijos plus Britanijos. Japonijos gamyba, ir dar turėti savo kontrolėje Čeką, Austrų bei Vengrų plieno pramonę. Jiems, kaip ir Petro I laikais, skersai kelio stovi masinio darbininko įgudimo trūkumai. Petras I kvietėsi specialistų iš svetur (Olandijos, Anglijos, Vokietijos) ir tuo tikslu atidarė langą į Europą (nuo 13 a. pirma karta Rusijos istorijoje). Dabar sovietai bando tai pasiekti kinų mūro siena atsitvėrę. Panagrinėkime jų apsitvėrimo būdus.

1. Veiklos Ypatumai

Komparijia išaugo iš pogrindžio. Ji gerai pažįsta daugelio kitų pogrindžių veiklos stiprybes ir silpnybes. Ji moka prieš pogrindį kovoti. Be to, vadai kuo stropiausiai išstudijavo istorijos pavyzdžius, suviršikino ir savaimingai įvertino. "Materialističeskoje ponimanije istorii — materialinis (medžiaginis) istorijos supratimas" — jų veiklos vienas svarbiausių stulpų. Leninas, visiškai civilis žmogus, karišką ir talentingai išdėstė civilinio karo taktiką, gatvių kovas, mūšius mieste. Matėme, kad didmiesčiuose rusams geriausiai sekėsi: Leningrado, Maskvos, Stalingrado gynyba, Berlyno puolimas. Vienos užėmimas. Tai vis didmiesčiai. Puolamas arba reikiant, ginamas kiekvienas namų blokas, samoningai užimami miesto pastatai, sudara jo širdį ir nervus. Šiuo atveju jie turi puikių planų ir greitai, žaibo greitumu, įvykdomų sumanymų. Bet jie bijosi kito pasaulio, nerusiškos įtakos. Kaip Maskvos caru laikais buvo "nemeckaja sloboda — vokiečių priemiestis", "slobodka", taip ir dabar kitataučiai, atvykę į Maskvą, yra kuo stropiausiai sekami ir prižiūrimi. Kaip anuo metu buvo uždrausta bet kur iš Maskolijos (Moskovskoje gosudarstvo) keliauti, taip ir dabar iš SSSR. Valstybės pasienyje iškeldinami gyventojai, draudžiamas susisiekimas, steigiamos mirties zonos, kuriose bet kas gali būti be jokio tardymo ar teismo nušautas. Tai vis "kitaiskaja stena" — kinų mūro siena. Kaip seniau pasprukdavo nuo "carskogo gnieva — caro pykčio" kunigaikščiai Kurbskiai į Lietuvą, lygiai taip yra ir dabar, bet bėga kur kitur, — sakysime, artimiausieji politbiuro didžiūnai, kaip pragarsėję Kravčenko arba Guzenko ir kt. Vienodos priemonės daro panašų priešveiksmį. Kremlius, pats buves išdavikų, išdavimo gaivališkai bijosi. Todėl jis žiūri į žmogų tik iš blogosios pusės. Jis nesupranta ir nesistengia suprasti žmogaus kitokio, negu jis pats yra: klastingas, trokštas valdžios ir kraujo, bailus ir iš bailumo žiaurus. Pats kėles maištus, — visur juos matas ir stengiasi visur kitur maištus kelti, kad pagaliau galėtų užgrobti pasaulio valdžią ir išvengti "kapitalističeskogo okruženija — kapitalistinio Rusijos apsupimo". Tariamasis apsupimas jų propagandoje yra alfa ir omega (pradžia ir galas), visų Rusijoje esančiųjų neigiamybių, blogumų, sunkenybių ir nepriteklių (tokiame gamtos atžvilgiu turtingame krašte) priežastis. Kremlius supranta, kad pasaulį nukariauti ir jį paskui valdyti nėra lengva. Todėl jis veisia visur savo šalininkus, dabar vadinamus (iš Ispanijos pavyzdžio) penktoji kolona. Čia jis, kaip ir visur, vra labai šabloniškas, standartinis ir nuobodžiai vienodas. Jo šabloniškumas dažniausiai gali ji išduoti. Kai matome laikraštį "Pravda" arba to pačio laikraščio įvairiomis pasaulio kalbomis vertimu (lietuviškai "Tiesa") tai iš anksto dar jų neskaitę, žinom, kad tai vra tikrasis "Pravdos" sąnus.

Jeigu sektumėm jų propagandos šūkius, tuoj iš jų pamatutumėm, ką jie kitiems tai prikišdami, patys daro. Štai po Paryžiaus konferencijos vyriausias rusų delegatas Zorin Ženevoje kaltino Britus bei Prancūzus, kam jie nori užmesti savo diktatūrą (super agency) kitoms tautoms. Tai vra ryškus jų pačių (rusų) siekimų pavyzdys.

Dostojevskis pasaulinį žinomas rusų rašytojas nuodugniai pažines rusų psichologiją, nuo Sibiro tremtinys, savo žurnale "Dnevnik Pisatelia — rašytojo dienoraštis" (apie 1875 m.) rašė: "Jeigu Rusijoje laimėtų revoliucija, kiltų tironija, kokios iki šiol pasaulis dar nebuvo matęs". Skelbdama laisvę ji, rusų tironija, bus pasiryžusi išžudyti Europoje šimta milijonų buržujų. Dabar 34 milijonai jau išžudyta pačioje Rusijoje, bet 66 mil. dar laukia savo eilės ir tai iš vakarų ir centro Europos žmonių. Toks vra žiaurus rusų valdovų metodas. Ji taikindama, rusų valdžia norėtų būti neatpažinta. Todėl iš paleidžiamo į laisvę kalinio įmamas raštiškas pasižadėjimas niekur neprasitarti apie vartotinosius prieš jį tardymo metodus.

Kompanija, iš kurios kūrimosi vra kilusi dabartinė valdžia, pasižymi savo drąsa (masinė, neindividinė) ir drausme bei aiškaus tikslo supratimu. Trumpiausiai ir labai vaizdžiai tai suformulavo Rakosi vengrų komunistų vadas (1947 m. birželio mėn): "Mes buvome pajėgus išspresti krizę anksčiau, negu užsienio spauda (tiek mums prielankioji, tiek priešingoji, — vistiek) buvo pajėgi įsikišti. Anksčiau, negu U. S. A. galėjo sau akis pratrinti(kad apsižiūrėtų ir suprastų kas įvyko), viskas jau buvo kuo puikiausiai baigta. Tokiam uždaviniui spręsti galėjo imtis tik drąsi ir geležinio kumščio komunistų partija, įsisąmoninusi savo tikslą".

1920 metais teko matyti Batume (Kaukaze) komunistų vadus-komisarus, pirmuosius prvšakvje ėjusius per "subotnik'us" šeštadienių laisvalaikiu valyti pavojingus ir galimus užsikrėsti maro ligos užkrėstuosius barakus. Tuomet buvau suprates kompartijos drausmę didelę esant.

Tačiau jau karta atpažintas, suprastas ir įvertintas kompartijos veikimo būdas nebėra tiek pavojingas, kaip atrodo iki tol, kol jie veikia staiga, netikėtai ir iš pogrindžio, t. y., iš pasalų. I viešumą išėjęs, jis yra apnuogintas visoje savo nepagražintoje puikybėje ir matosi savo silpnybėje.

(Pabaiga)

Krikščionybė Japonijoj

1947 metais Japonijoj įvairių tikybu misijonierių buvo tiktai 315, o pernai — jau 644. Per devynis paskutiniuosius mėnesius virš 33,000 japonų stabmeldžių perėjo į krikščionybę.

PRIE VASARIO 16 DIENOS ISTORIJOS

Kaip Vokiečių (Ob-Osto) Valdžia Mums Kliudė Paskelbti Nepriklausomybės Aktą

PREL. K. ŠAULYS

Įvykęs 1918 metų vasario mėn. 16 dieną Lietuvos politinės laisvės ir nepriklausomybės paskelbimas yra mums visiems gerai žinomas ir kasmet minimas. Mažiau yra žinomos kliūtys, kurias Lietuvos Tarybai teko nugalėti, pradedant paskelbimą vykdyti. Vieną tokį kliudymą norėčiau čia prisiminti.

Tarybos priimtąjį nepriklausomybės nutarimo aktą reikėjo tučtuojau, neatidėliojant intimuoti, būtent, reikiamai pranešti Vokietijai, Rusijai ir kitų valstybių vyriausybėms, prašant priimti žinion įvykusį faktą ir reikalauti pripažinti naujai atstatytąją Lietuvos valstybę *de facto* ir *de iure*. Bet kaip susisiekti iš Vilniaus ar Kauno su užsieniu, kuriais keliais siųsti akto tekstą, kaip supažindinti užsienius su Lietuvos politinės laisvės paskelbimu, kuomet visos sienos uždaros? Juk 1918 metais visą mūsų kraštą tebevaldė vokiečiai. Visos susisiekimo priemonės buvo okupantų rankose. Reicho vyriausybės valdžią Lietuvoje vykdė anuomet ypatinga civilinė administracija, kurios priešakyje stovėjo tam tikras valdžios šefas, tuomet rezidavęs Kaune. Visas susirašinėjimas su Berlynu ar su kitų kraštų valdžiomis oficialiai tegalėjo eiti tik per šefo įstaigą. Lietuvos Tarybos Aukštasis Prezidiumas (pirmininkas Ant. Smetona, vicepirmininkas kun. Justinas Staugaitis, generalinis sekretorius Dr. Jurgis Šaulys), apsvarstęs tą klausimą, nutarė vieną nepriklausomybės paskelbimo akto egzempliorių siųsti Reicho vyriausybei į Berlyną *oficialiu būdu* per Lietuvos administracijos šefą. Man gi, gyvenusiam nuolat Kaune, buvo pavesta vieną to akto originalą iš Vilniaus nuvežti į Kauną ir oficialiai įteikti Ober-Osto šefui. Sugrįžęs iš Vilniaus į Kauną, vasario 17 dieną 10 valandą nuvykau į šefo įstaigą ir padaviau nepriklausomybės paskelbimo dokumentą kartu su atatinkamu lydraščiu. Mano lydimajame rašte buvo pasakyta, kad aš, Lietuvos Tarybos narys, laikau sau garbe įteikti civilinės valdžios šefui Lietuvoje Tarybos priimtąjį vasario 16 dienos nutarimo tekstą, prašant tą nutarimą priimti žinion, nusiųsti į Berlyną ir pateikti Vokietijos vyriausybei.

Adjutantas, paėmęs raštus, nunešė juos įduoti šefui. Po kelioliktos minučių atsiskubina vėl adjutantas ir šefo vardu praneša, kad atsakymas galėsiąs būti duotas ne anksčiau, kaip 17 valandą, vakarop. Tuo tarpu, žinoma, šefo įstaigos buvo susisiekta su Berlynu, su vyr. kariuomenės štabu, su Vilnium.

Skirtąją 17 val. nuvykau į valdovo įstaigą. Apie 18 valandą pasirodė šefas, su kuriuo ir įvyko trumputis, bet reikšmingas pasikalbėjimas šio turinio:

Valdžios šefas: Tamsta pateikei Lietuvos Tarybos nutarimo aktą ir prašai jį nusiųsti Reicho vyriausybei.

Šaulys: Taip. Laikau sau garbe prašyti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo faktą priimti žinion ir nutarimo tekstą nusiųsti Reicho vyriausybei.

Šefas: Rašto turinys yra mums nepriimtinas, ir aš atsisakau jį perduoti toliau.

Šaulys: Labai gaila. Nutarimas yra Lietuvos Tarybos priimtas ir reiškia lietuvių tautos valią.

Šefas: Turiu pakartotinai pareikšti, kad tekstas yra mums nepriimtinas, ir jo paskelbimas būtų mūsų laikomas revoliuciniu veiksmu, priešingu Reicho vyriausybės valiai.

Audiencija baigta. Tuo būdu Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas civilinės vokiečių valdžios šefo akyse virto revoliuciniu žygiu, Lietuvos Tarybos nariai sukilėliais prieš okupacinę valdžią.

Nutarimo teksto platinimas buvo uždraustas, o atspausdintuosius lapelius liepta konfiskuoti.

Taip atrodė Kaune (okupanto akyse) Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto likimas vasario 17 dieną, vakarop. Tuo tarpu kitur įvykiai vystėsi mūsų naudai. Jau rytojaus dieną, vasario 18, Lietuvos politinės laisvės aktas buvo paskelbtas keliuose Berlyno dienraščiuose. Vasario 20 dieną Kat. Centro partijos pirmininkas paskaitė tą Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją Reichstago (parlamento) posėdyje ir palinkėjo atgimstančiai Lietuvai viso gero. Mat, deklaracijos akto originalas (antrasis), apiekdamas Ober-Osto valdžios šefo įstaigą, jau buvo (nakčia iš 17 į 18) nuėjęs į Berlyną ir pateiktas Reichstagui, kurio didžiuma pritarė Lietuvos Tarybos politikai ir ją rėmė. Tai buvo tik pirmasis laimėjimas. Dar teko sunkiai ir atkakliai kovoti, kol okupacinės valdžios administracija su savo sudėtingu aparatu buvo priversta pasitraukti iš Lietuvos ir krašto valdžia perėjo į lietuvių rankas.

Užsisakykite 'Draugą'

D. MICKUTĖ - MITKIENĖ

1950 M. VASARIO ŠEŠIOLIKTAJAI

Jau trisdešimt antrąjį kartą
Vasario Šešioliktąją minim,
Kai Vilniuje Žodis mūs tartas
Nugriaudė: laisva bus tėvynė!

Ir kai Devynioliktais metais
Mūs tėviškėn priešai vėl brovės,
Tada savanorių mūs gretos
Alytuj ir Širvintuos kovės.

Krauju tėvų žemę aplaistę,
Jų daugel didvyriškai krito
Už tėviškės ateitį skaisčią,
Kuri, kaip saulutė, mums švito...

Tie dvidešimt laisvės mūs metų
Lyg paukščiai sparnais nuplasnojo...
Šiandien — azijatiškas batas
Vėl mindžioja žemę artojų!

Šiandieną — kaip niekad lig šioliai —
Ten kalina, žudo ir tremia...
Ir slepias miškų gelmėn broliai
Šią naktį, šią baisiai neramią...

Nors juodosios rankos nūn siekia
Ir drasko mūs gimtąją gūžtą —
Dangum ir pasauliu prisiekiam
Dvasia ir kūnu nepalūžti!

VASARIO 16 KAUNE PIRMOSIOS SOVIETŲ OKUPACIJOS METU

ST. DEVENIS

1941 metais, pirmosios sovietų okupacijos metu, Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas buvo griežčiausiai uždraustas. Okupantai neleido nė žodžio ištarti apie Lietuvos nepriklausomybę. Vasario 16 dienai artėjant sovietiniai agitatoriai visokiausiomis progomis įrodinėjo, kad Lietuvą jokios nepriklausomybės "neturėjo", kad Vasario 16 diena lietuvių tautai yra nereikalinga, kad Lietuvai tikrą "išsilaisvinimą" atnešė tik Stalinas ir jo raudonoji armija. Suprantama, sovietinės melagystės jokio pasisekimo neturėjo. Visas kraštas jau buvo gerai pažinęs bolševikinę vergiją. Bet pasipriešinti negalėjo nes kalėjimai buvo perpildyti, sklido žinios apie baisius suimtųjų kankinimus, o naktimis tyliai vienas paskui kitą dingdavo žmonės visuose miestuose ir visose gatvėse. Jausdami, kad Vasario 16 dieną uždegs lietuvių tautinius jausmus, bolševikai griebėsi smurto: dar prieš Vasario 16 d. buvo suimta visa eilė nekaltų lietuvių. Bolševikai paleido gandus, jei Vasario 16 d. lietuviai ramiai laikysis ir nebus jokių išsišokimų, suimtieji bus paleisti. Ligi Vasario 16 dienos jie būsią laikomi įkaitais. Deja, okupantai suimtųjų niekada nebepaleido. MVD kalėjimų durys atveriamos tik nekaltų žmonių įvedimui ir jų lavonų išnešimui. Vasario 16 dienos išvakarėse, visiškai nepaminėdama Lietuvos nepriklausomybės šventės vardo, 'Tiesa' paskelbė vedamąjį, kuriame buvo rašoma, jog reikia užmiršti tautinius susiskaldymus ir tautinę neapykantą. Tai buvo įspėjimas pamiršti Vasario Šešioliktąją. Deja, įspėjimas buvo nukreiptas ne tuo adresu: tautinę neapykantą rodė ne lietuviai, bet Lietuvos pavergėjai rusai, kurie suimnėjo ir kankino nekaltus lietuvius.

Paganiau atėjo nekantriai lauktoji Vasario 16 diena. Visos Kauno bažnyčios buvo perpildytos. Žmonės susiraminimo ir stiprybės ieškojo bažnyčiose. Į Žaliajam kalne esančią Prisikėlimo bažnyčią atėjusieji negalėjo sutilpti. Dalis meldėsi lauke. Gatve vaikščiodami rusų kareiviai stebėjosi, kodėl žmonės taip veržiasi į bažnyčią. Į bažnyčias buvo privaryta daug bolševikų šnipų, kurie turėjo stebėti, gal kunigas ką prasitars per pamokslą. Iš raudonųjų "maldininkų" dvokė degtinės kvapas. Kai pamaldų metu vienoje bažnyčioje buvo renkamos aukos, žmonės aukojo kiek galėdami. Tas labai nepatiko Stalino atsiųstiesiems "maldininkams". Vienas iš jų, matyt, netverdamas iš pykčio, norėdamas pademonstructi savo raudonumą, vieton pinigų ant lėkštės papylė keletą vinių...

Vakare Kauno gatvėse buvo pilna žmonių. Visi kažko laukė, kažką prisiminė, ilgėjosi. Minia ilgai nesiskirstė. Laisvės alėjos baruose skambėjo lietuviškos dainos. Iš barų, restoranų kavinių į gatves veržėsi carų vergijos laikais sukurta vyskupo Antano Baranausko dainelė:

Anei druko, anei rašto
Mums turėt neduoda.
Tegul, sako, Lietuva
Bus tamsi ir juoda.

Ši daina buvo labai prasminga, nes bolševikai jau buvo likvidavę visą lietuvišką spaudą, ir buvo pradėtas Lietuvos nukultūrinimas ir tamsinimas. Šia dainele lietuvių tauta reiškė pasipiktinimą okupantais. Vėšai komunistinė milicija prie dainos žodžių nekibo, nes jie anuomet buvo nukreipti prieš carų vergiją.

Po dvyliktos, vasario 17 dienos rytui auštant, bolševikai Kaune įvykdė daug naujų areštų. Visas Kaunas sekančią dieną minėjo suimtųjų pavardes, kurių skaičius didėjo ir didėjo.

PAIEŠKOJIMAS

Prašau atsiliepti Joną Vengrauską ir kitus Vengrauskus, Agotą Vaišnoraitę, Stasį Račiauską, Čiurlionytes, Zabielską ir Barkauskus, visus kilusius iš Kapčiamiesčio apylinkės, buv. Seinų apskrities.

Ieško ir prašo parašyti Anelė Vaškelienė, gimusi Kelmelytė, Prano Kelmelio ir Katrės Vengrauskaitės duktė, gyvenanti R.F. D. 4, Traverse City, Mich.

Sov. Rusijos technikai Kinijoj pradėjo ieškoti uranium'o.

LIETUVA, BŪKI LAIMINGA IR AMŽINA!

DR. D. JASAIČIO ŽODIS 1950 METŲ VASARIO 16 DIENOS PROGA

Vienas žymiausių Lietuvos krikščionių demokratų partijos vadų, tremties organizacijų veikėjas, politinio ir visuomeninio gyvenimo aktyvus dalyvis ir Lietuvos laisvinimo darbuose nepailstamas kovotojas Dr. D. Jasaitis, jūsų korespondento paprašytas, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 32 metų sukakties proga per "Draugo" puslapius visame pasaulyje išblaškytiems lietuviams pareiškė:

"Vasario 16 yra mūsų tautos genijaus šventė. Ta diena mūsų tautos gyvenime yra negęstantis švyturys. Beaistrės istorijos raida jį gali paslėpti ūkuose. Bet jis niekuomet neužges lietuviui. Jis suteikia džiaugsmo kiekvienam teisingam ir laisvę mylinčiam žmogui. Vasario 16 yra bundančios tautos, tautos, pajutusios laisvės ir savarankiškumo nostalgiją, kūrinys.

Vasario 16 yra vaisiai laisvės grūdų, kuriuos per ilgą laikotarpį į mūsų tautos kraują sėjo geriausi ir tauriausi Lietuvos sūnūs ir dukterys.

Vasario 16 yra mūsų tautos buvusių kartų — išnaikintų jotvingių, prūsų, mūsų valstybės vyrų siekimų, mūsų kultūrininkų didžiadvasiškumo, mūsų liaudies ištvermės ir atsparumo realizavimas.

Vasario 16 yra patetiška triumfuojantį mūsų herojiškos istorijos simfonijos dalis.

Šiandien Vasario Šešioliktoji atrodo kaip sapnas. Gal būt... Bet tai pranašiškas sapnas. O pranašiški sapnai kartojasi. Tad negrimskime į nevilį, nepalūžkime, ir tas pranašiškas sapnas bus mums grąžintas. Mes jį vėl realiai išgyvensim.

Lietuviai, susidrausminkime ir susitarkime, kad geriau galėtum tarnauti Lietuvai. Mūsų politinės nesantaikos ištrėmime yra vaiduokliškos ir mūsų ambicijos, neretai paremtos praeitimi, komiškos.

Tad ištieskime vienas kitam pagalbos ranką, bet nekelkime vienas prieš kitą kumščio.

Mūsų visų didžiausia pareiga išgelbėti tėvynės dvasią ir tautos kūną. Ką reiškia dvasinis paveldėjimas, jei nėra paveldėtojų? Kokia nauda iš paveldėtojų, jei nėra dvasios, jei dvasia yra mirusi?

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo Vasario Šešioliktosios proga privalome neužmirštamai atsiminti, kad visų lietuvių tegali būti tik vienas šūkis:

— Lietuva, būki laiminga ir amžina!"

Vokiečiai Vis Vokiečiai

Iš Frankfurt'o pranešama, kad vienas inžinierius sukonstruktavo naują rašomąją mašinėlę (typewriter), kuri yra tokia maža, kad net moterys gali nešiotis savo rankinuke (paketbuke).

"Best Seller" Vokietijoj

Vakarinėj Vokietijoj šiuo metu "best seller" knygos yra generolo Eisenhower'io memuarai ir "Gone With the Wind".

BRANGIEJI!

Ši didžios reikšmės mūsų Tautos Šventė, Vasario Šešioliktoji, tesuteikia Jums mielieji mano buvusieji Mokiniai, jų Tėvai ir Brangūs Mokytojai-Bendradarbiai, išsiklaidžiojusieji po platųjį pasaulį, neišsenkamą dvasinių bei fizinių jėgų šaltinį, kurs palengvintų Jūsų gyvenimo sunkiąsias dienas svetimųjų prieglobstyje. Geidžiu, kad ši šventė sustiprintų Jūsų visų sielas patvariai nepalūžusiems iškęsti mūsų Tėvynės laisvės laukimo perijodą.

Tikiu, kad Jūs, Brangieji, nors būsite blaškomi siaubingų audrų, bet Jūs nepakęsite svetimųjų vandenynų siautėjančiose bangose! Tikiu, kad nesusižavėsite įvairiomis svetimybėmis, bet pasiliksite ištikimi mūsų Tautos siekiamiems idealams, o laisvės saulutei Lietuvos padangėje skaidriai nušvitus, Jūs skubinsite ten, kur skardusis Laisvės Varpo garsas Jus šauks! Tik kantrybės, ištvermės, ryžto ir darbo, o tikrai sulauksime Tėvynės laimės skaidraus rytojaus.

—A. D. Tveraitis

Buvęs L.T.B. Augsburg'o-Hochfeld'o Pradinės Mokyklos Vedėjas.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ

Skaudančių Žaizdų

IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarpiršČių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse arba atsiųskite money orderį į —

LEGULO, Department D
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

SOTUS ALKANAM PADĖK!

Per AID OVERSEAS, Inc.

2244 West 23rd Place VIrginia 7-8893

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresatas nesurandamas,, pinigai grąžinami.

Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

Siuntinys No. 1 — $6.90
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv rūkytų lašinių
2 sv salami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) kenuoto bekono
1 dėžutė (400) gr.) margarino

Siuntinys Nr. 3 — $6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys No. 6
A. 10 svarų cukraus $2.10
B. 20 svarų cukraus $3.95

Siuntinys No. 7
A. 10 sv. baltų kviet. miltų $2.60
B. 20 sv. kvietinių miltų $3.40

Siuntinys Nr. 10 — $6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12 — $5.95
2 sv rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv degintos kavos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14 — $5.80
2 sv rūkytų lašinių
2 sv kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19 — $9.95
4 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21 — $5.95
2 sv rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado
14 ozs. kondens. pieno
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. gryn. kiaulinių taukų — $4.60
C. 15 sv. gryn. kiaulinių taukų — $6.40
D. 37 sv. gryn. kiaulinių taukų — $10.95

Siuntinys Nr. 26 — $6.30
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. (be 3 ozs.) grynų kiaul. tauk.
2 sv. (be 2 ozs.) margarino
2 sv. degintos kavos
½ sv. arbatos

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. degintos kavos — $5.50
B. 5 sv. deg. kavos — 5 skardinėse dėžutėse — $5.80

Siuntinys Nr. 34 — $5.80
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 dėžutė apelsinų marmelado
2 sv. (be 2 ozs.) jautienos mėsos

Siuntinys Nr. 42 — $6.95
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. degintos kavos.

Siuntinys Nr. 62 — $3.60
1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. 3 ozs. makaronų
1 dėžutė apelsinų marmelado

Siuntinys Nr. 63 — $9.95
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. plino riebumo sūrio
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. (be 3 ozs.) kiaulinių taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarino
1 sv. kakavos
1 dėžutė (400 gr.) grietinės
1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 ozs. arbatos
½ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 69 — $6.80
2 sv. 3 ozs rūkytų lašinių
1 dėžutė (385 gr.) sviesto
1 dėž. (415 gr.) kiaulienos mėsos
2 sv. 3 ozs. cukraus
½ sv. šokolado
4 ozs. arbatos
2 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 71 — $5.20
2 sv. (be 2 ozs.) jautienos mėsos
1 dėžutė margarino (400 gr.)
1 dėžutė kakavos (228 gr.)
1 dėžutė kond. pieno (400 gr.)
2 dėžutės sardinių
1 sv. degintos kavos
1 sv. ryžių
2 sv. kvietinių miltų
½ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 73 — $4.60
1 dėžutė (180 gr.) margarino
1 sv. degintos kavos
3 ozs. (100 gr.) šokolado
5 ozs. (150 gr.) saldainių
2 sv. 3 ozs. avižinių dribsnių
1½ sv. kondensuoto pieno
1 sv. bičių medaus
1 dėžutė (288 gr.) kakavos
1 dėžutė sardinių

Siuntinys Nr. 75 — $6.25
2 sv. (be 2 ozs.) rūkytų lašinių
2 sv. (be 2 ozs.) kiaulinių taukų
1 dėž. (400 gr.) kondens. pieno
1 dėžutė (400 gr.) margarino
2 sv. ryžių
1 sv. degintos kavos
½ sv. šokolado
1 dėžutė (228 gr.) kakavos

Siuntinys Nr. 77 — $6.90
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 3 azs.) kiaulinių taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
1 sv. ryžių
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 80 — $4.60
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. (be 3 ozs.) kiaulinių taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarino

Siuntinys Nr. 90 — $5.00
1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. dešros
1 sv. 2 ozs. sūrio
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. ryžių

Siuntinys Nr. 93 — $6.95
5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degintos kavos.

Siuntinys Nr. 94
A. 5,5 sv. šokolado — $4.50
B. 8 sv. bičių medaus — $4.80
C. 6 sv. kakavos — $3.40
D. 10 sv. ryžių — $3.30
E. 10 sv. džiovintų slyvų — $3.60
I. 5,5 sv. margarino — $3.50

SAVE

TAUPINK

Blogiems laikams užėjus pinigai apdraustoje Finansinėje įstaigoje bus didelė pagalba.

MES MOKAME 2 KARTUS PER METUS. Dividendus

Duodame paskolas ant namų su mažais mėnesiniais išmokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

VASARIO 16 D. AKTO PARAŠTĖJE

PROF. M. BIRŽIŠKA
Vienas Iš Pasirašiusių Nepriklausomybės Deklaraciją

Kai 1918 m. vasario 16 d. mes, dvidešimt Lietuvos Tarybos narių, Vilniuje suėjome Lietuvių draugijos dėl karo nukentėjusiems šelpti centro komitete (Didžioji gatvė 30) priimti ir pasirašyti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą, prieš pasirašydami sekėme šį, jau anksčiau mūsų aptartą, o dabar mūsų tarpe vyriausiojo amžiumi daktaro Jono Basanavičiaus garsiai mums skaitomą raštą, sekėme ne vien, ar viskas bus ir įrašyta, kaip mūsų kad buvo sutarta — tuo gal nė nereikėjo abejoti, bet ar visa kas reikia, kas būtinai bus mūsų čia numatyta. Taigi dar kartą kas sau pasitikrinome savo lietuviškąsias sąžines, suderinome karštą širdies liepsną su šalto proto reikalavimais: taip, tvarkoje! Kas tvirta, kas drebančia iš susijaudinimo ranka pasirašėme šį reikšmingą kiekvieno mūsų gyvenime ir pagrindinį atkuriant Lietuvos valstybę aktą.

Vienintėlė Lietuvių Tautos Atstovybė

O mums rūpėjo — skelbiant Lietuvos Nepriklausomybę — savo Tautai ir pasaulio visuomenei įspėjamai pabrėžti ir atžymėti keli ypačiai įsidėmėtini ir reikšmingi dalykai, kurie pašalintų bent kokius galimus ir pagrįstus priekaištus, puolimus ar tik abejojimus ir nustatytų aiškų kelią savaimingai, laisvai, kaimynų nebediktuojamai valstybinei Lietuvos raidai. Todėl savo akte Lietuvos Taryba

1) pabrėžtinai sakosi esanti vienintelė (tuo metu) *lietuvių tautos atstovybė* Lietuvios Nepriklausomybei skelbti, besiremianti (visuotinai) pripažintąja tautų apsisprendimo teise ir 1917 m. rugsėjo 18—23 d. Vilniaus konferencijos nutarimu.

Atsiminkime, jog tuo laiku Lietuva tebuvo dar okupuota vokiečių, kurie spaudė tik ką gimusią bolševikinę Maskoliją, o šioji negalėdama atsispirti, buvo priversta atsisakyti Lietuvos ir kitų vakarinių sričių. Tačiau ne tik vokiečiai siekė Lietuvą sau paglemžti; ir bolševikai, tikėdamiesi savo siekimams susilaukti palankesnės tarptautinių santykių raidos, toliau tebežiūrėjo į Lietuvą, kaip į vėliau Maskolijai grąžinsimą kraštą, o ir lenkai nesilėpė savo tokio pat apetito į riebią Lietuvą ir gabią lietuvių tautą. Jau tuo metu lenkai ir bolševikai ėmė šmeižti Tarybą esant parsidavusią vokiečiams, o vokiečiai tik ir laukė progos paskelbti ją nerimtų išsišokėlių būreliu ir išvaikyti. Tuo tarpu ne tik jokia kita lietuvių *tautos atstovybė* tuo metu niekur nebuvo sudaryta ar susidariusi, kaip tik viena Lietuvos Taryba, bet ji ir nebuvo kažkokia tos atstovybės uzurpatorė, tik vienintelė ano meto sąlygomis galima atstovybė. Ją išrinko Vilniaus lietuvių veikėjų parengta, jiems susitarus su Kauno ir kitais veikėjais, sukviestų iš visos Lietuvos per 200 lietuvių veikėjų (atsimenu — 222, bet spadoje teko užtikti minint ir 264, tad 222 gal nebuvo pradžioj) Vilniaus konferencija

Konferencijon mūsų buvo sukviesti visi, kurie tik buvo likę okupuotoje Lietuvoje mums žinomi vietos veikėjai, ir iš okupacinės vokiečių valdžios buvo išreikalauti visiems jiems leidimai atvykti Vilniun, nors kitų šie labai nenorėjo Vilniun įsileisti. Tad ir prieš metus vokiečių stovyklon išvežtasis mūsų veikėjas Jonas Vileišis lietuvių reikalavimu buvo iš ten paleistas ir suskubo konferencijon patekti, ir veikliai joje dalyvavo net ir Lgainiui bolševikiškai nusiteikę Pranas Eidukevičius, Andrius Domaševičius ir kiti. Konferencija uždarė duris nuo vokiečių (kai kas jųjų mėgino prasmukti, bet buvo nuo durų grąžinti), laisvai ir karštai aptarė politinius Lietuvos reikalus, išrinko slaptu balsavimu iš savo tarpo Lietuvos Tarybą ir pavedė jai, pasirėmus pripažintąja tautų apsisprendimo teise, paskelbti Lietuvos Nepriklausomybę. Šioji tatai ir yra padariusi.

Tuo ji atliko, kas jai buvo pavesta. Atliko visu apdairumu, kokio tik galima buvo iš jos reikalauti, neužbėgant tolesnei politinio gyvenimo raidai už akių, bet ir budriai aplink žvalgydamasi, apdrausdama savo kūrinį nuo ryškėjančių arba jau išryškėjusių jam pavojų.

Sostinė — Vilnius

Todėl Lietuvos Taryba

2) skelbia nepriklausomą Lietuvos valstybę *su sostine Vilniuje.*

Neprisimenu, kad būčiau kur girdėjęs ar skaitęs kurios kitos tautos skelbimą savo valstybės nepriklausomybės, kur pabrėžtinai būtų įvardijama jos sostinė. Kam gi Tarybai, kam gi lietuviams reikėjo tai atžymėti? Taigi, kad reikėjo! Ne tik karo metu Vilniuje susimetę 44 lenkų visuomenininkai ir nevisuomenininkai, Berlyne remiami savo tautiečių, Reichstago ir Prūsų seimo atstovų, tuo metu jau buvo kreipęsi vokiečių valdžion, reikalaudami Vilniaus krašto (išplėčiamo į visą Lietuvą) prijunimo prie Lenkijos, bet tąja kryptimi lenkų buvo varoma agitacija Vilniaus krašte ir veikta karinė vokiečių valdžia (Oberost). Tad Vilniaus priminimas jau tuomet buvo savo vietoje, visiškai aktualus. Tolesnė Vilniaus reikalo raida ir jo vaidmuo mūsų laikų Lietuvos istorijoje visuotinai yra žinomi ir dar labiau pateisina Vilniaus įrašymą nepriklausomybės aktan.

Ką gi besakyti, jei net mūsų laikais atsiranda vyrų (lietuvių ir net vilniečių!), kurie lengva žirdimi pareiškia, jog Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas Vilniuje (ne Kaune, Telšiuose ar Vilkaviškyje!), kai pareiškėjai tebuvo vaikai, nebuvęs atsitiktinis dalykas! Taigi kad neatsitiktinis, nes ir politinis lietuvių centras visą Lietuvą veikė iš Vilniaus ir konferenciją šaukė į Vilnių, konferencija pavedė Tarybai dirbti Vilniuj, tad ji ir velkė Vilniuj, iš Vilniaus per Vilnių ir dėl Vilniaus. Tad ir Vilniaus įvardijimas pačiame nepriklausomybės akte nėra koks redakcinis sukluspimas ar stilistinė puošmena, tik vienas reikšmingųjų, būtiniausiųjų ir švenčiausiųjų šios naujosios Lietuvos politinio krašto metrikos įsakymų kartų kartoms. Tik jau vokiečių įsakytame ir įdiktuotame rašte Vilniaus vardo tikrai nebūtume radę!

Net tarybinės Lietuvos bolševikiniai maskolberniai, savaip menevruodami, Vilniaus atžvilgiu, Vilniaus reikalu nekartą jau triau, lietuviškiau pasireiškia, negu kuriuo kiru mūsų tautinės egzistencijos svarbiuoju reikalu.

Nepriklausomos Valstybės Atstatymas

Lietuvos Taryba — toliau — nesiima ko nauja kurti. Nieko ji nelaužo, niekam nieko neprimeta. Nenusideda ji konferencijos įgaliojimui,

3) skelbdama *atstatanti* nepriklausomą Lietuvos valstybę ir ją atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

"Iš praeities Tavo sūnūs te stiprybę semia!". Šie Tautos Himno žodžiai ne tik veikia mūsų jausmus, kelia nuotaiką ir stiprina mūsų ryžtą, bet ir aiškiai nustato tautinės mūsų politikos kryptį.

Mums lengviau negu latviams ar estams įrodyti pasaulio galiūnams ir tautų bendruomenei savo tinkamumą nepriklausomam valstybiniam gyvenimui ir įtikinti jog toks mūsų apsisprendimas nebus nerimtas naudojimasis pripažintąja tautų teise, lyg ir azartinis šuolis į tamsiąją ateitį: mes — mūsų tauta — mūsų Mindaugai, Gediminai, Algirdai, Kęstučiai, Vytautai — dar XIII — XIV a. įkūrė plačią ir galingą Lietuvos valstybę ir ne tik jie, bet ir vėlesniosios kartos įrodė lietuvių tautos sugebėjimą valstybiškai galvoti ir tvarkytis, tuo net keliant savo kaimynuose norą su jąja dėtis, bent gauti iš jos sau valdovų, kurie juos (lietuviškai!) tvarkytų. Net 1569—1795 m. Lenkijai palenktoji ir drauge su šiąja vis labiau silpnėjanti Lietuva nenustojo valstybiškai gyvenusi, o ir 1795 m. maskolių pavergtoji, 1812, 1831, 1863 ir 1905 m. vis siekė sau prarastąją laisvę grąžintis. Juk ir Jurgio Bielinio knygnešių kova dėl lietuviškojo rašto apvainikuojama laisvės ir nepriklausomybės susigrąžinimo siekimu.

Nepriklausomybę atgavus ir, laisvai nuo kaimynų, savaimingai besitvarkant, 1918 — 1940 m. Lietuvos visuomenei, vyresniajai ir jaunesniajai lietuvių kartai garsingos valstybinės ir reikšmingos tautinės savo praeities atsiminimas, minėjimas ir vis gilesnis pažinimas — taip sveria ir tiek stiprina mūsų tautiškai valstybinį kilimą, jog kiti mūsų kaimynai atvirai pasisako Lietuvos valstybinės praeities ir tradicijų mums tikrai pavydį, o kai kas jųjų mėgina kad ir abejotino tikrumo "valstybiškas" tradicijėles saviesiems "sukurti"...

Lietuvos Istorijos Falsifikatoriai

Nestebėtina, jog griaudami "smetoninę Lietuvą" ir ją pajungdami bolševikinei Maskolijai, stalininiai imperialistai — maskvėnai ypatingu agresingumu puola Lietuvos istoriją, ne tik įsakydami mūsų istorikams, bet ir skirdami tam tikrą antiistorininką komisarą Juozą Žiugždą bolševikiškai ("po bolševieki") ją "perdibti": nuvalstybinti, nulietuvinti, sumaskolinti ir net surusinti, kad tarybiškai maskolinamoji Lietuvos jaunuomenė nebejaustų žavingo jos savaimingumo, nebūtų lietuviškųjų praeities pradų kliudoma įsilieti "v sovietskorusskoje more". Taigi falsifikuojama "dlia prostoj narod". Berods, tai daro nebe pirmi bolševikai: muravjovininkai ir kiti "zapadnorusskie diejateli" daug anksčiau jau tuo yra pagarsėję ir įsirašę falsifikatorių žodynan.

Tik grįžkime į 1918-uosius metus. Kai, suprasdama politinį ir tautinį reikšmingos valstybinės praeities vaidmenį moderninei valstybei pilniau ir svarbiau pasireikšti, tad ir sąmoningai naujosios visuomenės organizuojamą valstybę susiedama su senomis valstybingumo tradicijomis, atkuria Lietuvos valstybę, Lietuvos Taryba nėra kažkokia praeities vergė, neišleidžia iš akių dabartinių mūsų tautos reikalų ir neprisilenkia su mūsų laikų reikalavimais.

Taryba nereiškia romantiškų pretenzijų nei į XV nei į XVIII a. Lietuvos sienas, tetaria tik savo tautos vardu, nesikėsindama į buvusius Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos gudų ar ukrainiečių gyvenamuosius plotus, gerbdama tų tautų teisę kiekvienai savaip apsispręsti.

Demokratiniu Keliu

Savo tautos plote — tautinėje mūsų Lietuvoje teatkuriamą valstybę Taryba griežtai susieja su reikalavimu, kuris jos, konferencijos ir šiaip susipratusių tautiečių supratimu ir įsitikinimu visiškai atitinka tautos reikalą, net yra būtinas valstybės tvirtumui ir sveikam tautos pasireiškimui:

4) atstatomoji Lietuvos valstybė skelbiama *demokratiniais pamatais* sutvarkyta.

Aiškiai ir nedviprasmiškai nurodoma tolesnį savo atkuriamos valstybės kelią, Taryba čia jau sustoja, nesisavindama sau teisių, kurių jai niekas nėra suteikęs. Ji aiškiai

5) pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas *Steigiamasis Seimas*, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Kai po 27 mėnesių, įveikus visokius pavojus ir kliūtis, išgyvenus visokias krizes, organizuotu darbu ir ginklu apgynus Tarybos paskelbtąją nepriklausomybę, demokratiniu būdu visų Lietuvos gyventojų išrinktąjį Steigiamąjį Seimą 1920 m. gegužės 15 d. pavyksta atidaryti, pirmutinis Seimo sprendimas yra patvirtinti Tarybos paskelbtąją Lietuvos nepriklausomybę.

Tarybos darbas buvo baigtas. Taryba išsiskirstė. Tarybos nariai vienas po kito miršta, kas savo, o kas ir nesavo mirtimi. 1941 m. ir vėliau keli Tarybos nariai maskolių išvežami į genocidines Sibiro stovyklas. Išmirsime visi. Tačiau Lietuvos Tarybos vasario 16 d. aktas liks ir po mūsų mirties nę tik įrašytas mūsų tautos istorijon valstybinio archyvo eiliniu numeriu. Timeless Lithuania, primena abejojantiems mūsų tautą gerai pažinęs, supratęs ir karštai pamylėjęs Owen J. C. Norem, kad su Lietuvos istorijos amžiais susijęs Tarybos aktas tų amžių neuždaro, tik amžiams rodo jai kelią. Tuo jis peraugo savo signatarus:

Bus per amžius Lietuva,
vėl bus nepriklausoma!

Užsisakykite 'Draugą'

PROCLAMATION

BY

GOVERNOR ADLAI E. STEVENSON

WHEREAS, The 16th day of February is the Independence Day of the Republic of Lithuania, and

WHEREAS, On that day the citizens of Illinois who are of Lithuanian ancestry are planning to convene in various cities to give public expression to their sympathy for their coutrymen in occupied Lithuania and the Lithuanian refugees scattered throughout the world, and to protest against the action of the power that occupied and holds Lithuania by force, and

WHEREAS, The Lithuanian people respect human rights and liberty, and are determined to restore the freedom and independence of their homeland, and

WHEREAS, The people of the State of Illinois understand and appreciate the plight of occupied Lithuania and other countries now dominated by totalitarian forces, and have instinctive sympathy for the aspirations of all freedom-loving people,

NOW, THEREFORE, I, Adlai Stevenson, Governor of the State of Illinois, do hereby proclaim Thursday, February 16, of the present year, as REPUBLIC OF LITHUANIA DAY throughout Illinois, and commend the appropriate observance of the occasion to all interested groups, organizations, and individuals.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and have caused the GREAT SEAL of the State of Illinois to be affixed.

DONE AT THE CAPITOL, IN THE CITY OF SPRINGFIELD, THIS 14th DAY OF FEBRUARY, IN THE YEAR OF OUR LORD ONE THOUSAND, NINE HUNDRED FIFTY, AND OF THE STATE OF ILLINOIS THE ONE HUNDRED AND THIRTHY-SECOND.

ADLAI STEVENSON
GOVERNOR

BY THE GOVERNOR:
Secretary of State.

CITY OF CHICAGO

OFFICE OF THE MAYOR

PROCLAMATION

WHEREAS, the Thirty-second Anniversary of the Declaration of Independence of the Republic of Lithuania will be observed on February 16, 1950; and

WHEREAS, our citizens of Lithuanian ancestry, who have contributed much to the cultural and material progress of our city and nation, will observe this anniversary with special ceremonies highlighting their faith in the American way of life and their belief in the inalienable right of all freedom-loving peoples; and

NOW, THEREFORE, I, Martin H. Kennelly, Mayor of the City of Chicago, do hereby proclaim Thursday, February 16, 1950, as LITHUANIAN DAY IN CHICAGO.

Dated this 8th day of Feruary, A. D. 1950.

MARTIN H. KENNELLY,
Mayor

VASARIO 16 D. LIETUVOS ISTORIJOJE

1613 m. vasario 16 d. Varniuose mirė kan. Mikalojus Daukša, kaip prof. V. Biržiška Lietuvos Enciklopedijoje rašo, pirmasis mums žinomas Didžiosios Lietuvos rašytojas, išleidęs katekizmą (1595 m.) ir "Postilla Catholicka". Buvo artimas vysk. Giedraičiui.

—o—

1801 m. vasario 16 d. gimė garsusis Žemaičių vyskupas, blaivybės apaštalas, rašytojas, kovotojas dėl lietuviškos spaudos — vysk. M. Valančius.

—o—

1860 m. vasario 16 d. gimė kun. J. Žebrys, lietuviškų parapijų, draugijų ir spaudos organizatorius J. A. Valstybėsę, 1935 met. žmogžudžių nukankintas.

—o—

1918 m. Vasario Šešioliktąją paskelbtas Nepriklausomybės Aktas.

—o—

1919 m. vasario 16 d. Kaune vyko antroji Lietuvos Valstybės konferencija.

—o—

1920 m. vasario 16 d. J. leišis neoficialiai paskirtas pirmuoju Lietuvos atstovu Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

— o —

1921 m. vasario 16 d. atidarytas Karo muziejus Kaune.

— o —

1922 m. vasario 16 d. įsteigtas Lietuvos universitetas.

—o—

1922 m. vasario 16 d. Steigiamasai Seimas priėmė žemės reformos įstatymą, kurio dėka iki 1939 m. buvo įsteigta daugiau kaip 45,000 naujų ūkių, davusių pragyvenimą dėl 200,000 asmenų (įskaitant ir naujakurių šeimas).

—o—

1923 m. vasario 16 d. ambasadorių konferencija priskyrė Lietuvai Klaipėdą.

—o—

1927 m. vasario 16 d. mirė Lietuvos atgimimo patriarchas Jonas Basanavičius.

—o—

1933 metų vasario 16 d. mirė pamokslininkas kun. Drabnys, MIC.

—o—

1941 m. vasario 16 d. įvyko patrijotinis moksleivių susirinkimas Raseiniuose, kurį susekę bolševikai moksleivius areštavo ir pradėjo žiaurius tardymus, užsitęsusius keletą naktų. Kilus rusų-vokiečių karui, daugelis iš tų areštuotųjų buvo nepaprastai žiauriai nužudyti.

Tautieti, nepamirškite savo brolių tremtyje. Jie laukia tavo paramos. Pagelbėk jiems. Pasiųskite kuklią auką: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Gērėkitės asmeniniai pritaikytu miegojimui patogumu! Įsigykit Westinghouse Elektrinę Anklodę... ir vartokit savo mėgamąją kaldrą. Tik patieskit gražiąją peach-colored Elektrinę Antkladę ant reguliarios paklodės... o po to bet kokią kaldrą ar užklodę, kurią dabar vartojat. Jūsų Elektrinė Antklodė gali keliauti kartu su jumis, taipgi—ji lengvai telpa į portfelį arba į kelionės maišą.

O kai Pavasaris ateis, tai, dėka Elektrinės Antklodės, jums tereikės tik po vieną kaldrą nuo kiekvienos lovos sandėly padėti. Be to, Elektrinė Antklodė plaunasi kaip sapnas—tik paskalaukit muiluotam vandeny ir padžiaukit ant virvės. Vienas dalykas, kurs jums geriausia patiks, tai žema kaina — tik $24.95.

More than 2,000,000 people sleep under Electric Bedcovers...why don't you?

See the new Electric Sheets at your dealer's or our nearest store

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Aplink mus

× **Šiandie Vasario 16-oji,** Tautos Šventė. Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas šį vakarą bus Gimimo Šv. Marijos parapijos salėj, Marquette Parke. Bus kalbos ir turininga meno programa. Paminėjimą rengia L. V. 112-ji kuopa.

× **Šv. Kryžiaus bažnyčioj,** 4557 S. Wood St., Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga, vasario 19 d., 10 val. ryto bus atlaikytos šv. mišios už Lietuvos laisvę. Lietuvių visuomenė kviečiama kuo skaitlingiausiai jose dalyvauti.

× **Lietuvių katalikų radija** valandėlė šį vakarą, 9:45 val., Lietuvos nepriklausomybės šventės proga, bus ypatingai įdomi, turininga. Joj dalyvaus žymūs mūs menininkai. Kalbą pasakys **kunigas J. Borevičius, S.J.** Nepamirškite pasiklausyti. Lietuvių katalikų radija valandėlė yra leidžiama iš stoties WFHC.

× **Chicago Tribune** įdėjo nuotrauką Jack Sharkey, buvusio sunkiojo svorio bokso čempijono, kuris su Ted Williams, Boston Red Sox lošėju aplankė Bostono ligoninėj Francis Mansfield, jauną atletą, susirgusį kūdikių paralyžium.

× **Sylvia Skelly ir S. Jurgaitė** dalyvaus Tėvų Marijonų Bendradarbių 5-to skyriaus parengime — vakarienėj vasario 19 d., Gimimo Šv. Marijos parapijos salėj. Vakarienė prasidės 6 val.

× **Edvardas Puleikis,** 3-čias vice komanderis Gold Star Post No. 1471, Katalikų Karo Veteranų, Bridgeporte, paskirtas suorganizuoti sviedinio (baseball) rinktinę. Lošėjais priimami tiktai posto nariai.

× **A. Vasiliauskas,** Lietuvos Vyčių centro vice pirmininkas, organizacijos reikalais Chicagon atvyksta vasario 23 d. Išbus keletą dienų. Vasario 23 d. Lietuvos Vyčių Chicago apskritis svečiui rengia priimtuves Lietuvos Vyčių salėj, o vasario 25 d. įvyks bendras posėdis centro ir apskrities valdybos narių bei veikėjų. Bus svarstomi būsimojo organizacijos seimo klausimai. Seimas šiemet bus Chicagoj rugsėjo 7—10 dienomis.

× **Kun. A. Martinkus,** Dievo Apvaizdos parapijos klebonas, praėjusį antradienį, pasibaigus 40 val. atlaidams, per varg. K. Gaubio paskatangomis suruoštą chorui ir svečiams vakarienę pagyrė chorą ir jo vadą už gražų giedojimą bažnyčioje per visas tris dienas. Dievo Apvaizdos parapijos choras iš tikrųjų gražiai gieda. Chorą gerokai yra sustiprinę Aštuonioliktoj įsikūrę tremtiniai, kurie taip pat dalyvauja ir visuomenės veikime.

× **J. J. Aukškalnis,** dnr. "Draugo" agentas Garyje ir apylinkėj, gavęs dirbtuvėj ilgesnes atostogas, savaitę viešėjo Detroit, Mich., dabar porai savaičių išvyko į Floridą, kur su juo galima bus susisiekti šiuo adresu: 2028 S. W. 12th St., Miami, Fla, Floridoj jis tikisi gauti nemažai ir naujų "Draugo" skaitytojų. Šia proga reikia pažymėti, kad šis energingasis žemaitis už metų bus atleistas iš dirbtuvės į... pensiją.

IŠ ARTI IR TOLI

—**Vytautas Balčiūnas,** Romoje doktoratui besiruošiąs lietuvis kunigas, drauge ir Šv. Metų Komiteto Lietuviams Priimti Romoje sekretorius, atsiuntė pluoštą vertingų naujienų. Savo laiške jisai taip "išbarė" mūsų redakciją: "Atsakysit už nie kam dėtų žmonių laiko gaišinimą... Dabar, nori nenori, "Draugui" pasirodžius, turi imti į rankas. Ir kad pavyktų tau tik metus akį padėti šalin! Kad ne čia, tai čia būtinai užkliūsi, ir, nors ir kaip neturėtum laiko, užgaiši. Bravo! Džiaugiamės, linkim tolimesnio klestėjimo ir pažangos".

— **J. Gobis,** Lietuvoje žinomas daugelio knygų autorius, sveikatos tikrinimo komisijos dar sulaikytas Vokietijoje visam pusmečiui. Rengiasi atvykti į Jungtines Amer. Valstybes, nes čia jau yra atvykę jo du vaikai. Trečias yra išvykęs į Australiją. Turi pakvietimą ir į Kolumbiją, dėstyti kalbas Bogotos universitete.

— **Labdaringoji Draugija,** Worcester, Mass., trumpai paskelbė apie savo nuveiktus darbus praeitą metą. Draugija yra sušelpus net 18-ką šeimų (55 asmenis). Aukų iš įvairių vietos draugijų gavo viso $116,36, o šalpai išleido $136.00. Draugijos pirmininku yra Petras Milus.

— **Savaitraštis "Amerika",** Brooklyne, balandžio 16 d. rengia didelį koncertą. Programą išpildys Lietuvos solistai-ės: I. Motekaitienė, I. Nauragis, S. Baranauskas ir pianistas T. Šidlauskas.

— **Kunigų Vienybės** centras aplinkraščiu paragino savo narius kovo 5 d. rengti maldos dieną už Lietuvą.

— **Petras Jurgėla** parašė knygą "Lietuvių skautija", kuri nušviečia Lietuvos skautų istoriją.

Did. Britanijoj

— **Lietuvių 1933-34 m. Londone** gyveno apie 2,500. Apie 2,000 buvo čia gimę. Dabar gyvena gana daug ir lietuvių kultūrinis judėjimas labai gyvas.

— **Sudeley DBLS skyrius** paaukojo Tėvui Bružikui 4 svarus sterlingų, kapelionui kun. A. Petraičiui 3 svarus 10 šilingų. Namų, Londone, Fondui 12 svarų, Tautos fon dui 1 svarą.

— **Todmordene Lancs** apsigyveno lietuvis gydytojas **Jonas Mockus.** Ten pat **P. Barauskas** yra pirmas EV W gavęs darbo fabriko raštinėje. To fabriko savininkai — direktoriai P. P. S. Walace — vilnietis ir M. Platt-kaunietis.

— **S. Urbietis** yra vienas geriausių Brazilijos lengvaatletų, dalyvavęs visoj eilėj bėgimo rungtynėse ir padaręs naujų rekordų. Buv. tarptautinėse bėgimo rungtynėse jis Braziliją pastatė antroj vietoj. Argentina laimėjo pirmą vietą, o Urugvajus — trečią.

— **1884-85 m. Mančesteryje** gyveno jau seytynios šeimos lietuvių.

— **Prof. St. Dirmantas** ruošias emigracijai. Vykstąs į Chicago. Lietuvos nepriklausomybės metais jis buvo Vytauto Didžiojo universiteto technikos fakulteto profesorius. Vienu metu yra buvęs Krašto Apsaugos ministeriu.

APMOKA UŽ NELAISVĖJ PRALEISTĄ LAIKĄ

Frank E. Ligelow, 29, Rockville, Ill., karo laivyno veteranas, džiaugiasi su žmona ir dukterimi, nes jis pirmas gavo čekį ($1,193) už karo metu japonų nelaisvėj praleistą laiką. Belaisviai, kurie nelaisvėje badavo, gauna po $1 už kiekvieną nelaisvėj praleistą dieną. (Acme)

IŠ TREMTINIŲ GYVENIMO

BALF-o Atstovai Aplankė Sanatoriją

BALF atstovas Europoje J. Valaitis ir amerikiečių zonos L. R. Kryžiaus įgaliotinis Rugienius aplankė netoli Muencheno esančią DP sanatoriją, kurioje gydosi 54 lietuviai.

BALF atstovas, pasveikinęs lietuvius, išdalinęs atvežtas dovanas, atsakė į įvairius iškeltus klausimus bėgamaisiais reikalais. BALF atstovas paaiškino, kad pagal Amerikos įstatymus sergantieji TBC, jei jie nėra pasiekę užkrečiamo laipsnio, į Ameriką įsileidžiami. Amerikos konsulatai Vokietijoj veiks iki bus išvežti bilium numatyti 200,000 DP. Pasilikusiems Vokietijoj bus įvesta tarptautinė kontrolė: jie bus gydomi, globojami ir gyvens žymiai geriau, kaip tremtiniai negalintieji išvykti dėl politinių priežasčių.

Ligoniai nusiskundė BALF atstovui, kad vaistų klausimas yra labai opus. Jų labai stinga. Vaistų nusipirkimui sergantieji neturi pinigų. Maistas yra pakankamas.

Viuo metu TBC sergančių lietuvių Vokietijoj yra 434. Iš jų prancūzų zonoj yra 75, amerikiečių zonoj 197 ir angų zonoj 162.

Australijoj

— **Vasario 16-ją** Melbourne ir apylinkės miestų lietuviai paminėjo vasario 17 d., Assembly Hall. Po iškilmingo akto, išpildytas koncertas.

— **Lietuvių Katalikų Centro** patalpose buvo suruoštas Sydney lietuvių pobūvis vasario 4 d. Susirinkusieji lietuviškoj nuotaikoj praleido laiką.

— **Lietuviai sportininkai** Sydnejuje suorganizavo Lietuvių Sporto Klubą. Steigiamasis susirinkimas įvyko vasario 11 d., Lietuvių Katalikų Centro patalpose. Be valdybos, dar išrinkti atskiri krepšinio, futbolo, stalo teniso ir šachmatų sekcijų vadovai.

— **J. Žukausko,** "Mūsų Pastogės" laikraščio redaktoriaus, straipsnį įdėjo didžiausias ir rimčiausias Sydney laikraštis "Daily Telegraph". Straipsny atsakoma N. S. W. valstybės emigracijos ministeriui J. G. Arthur'ui dėl jo viešo pareiškimo, kad "Mums nereikia čia besireiškiančių svetimšalių bendruomenių. Tokios bendruomenės nepageidaujamos ir pavojingos mūsų pažangai".

Dar Neatgavo Pirmykščio Tempo

Praėjusią vasarą ir rudenį emigracija į JAV ėjo labai greitu tempu. Gruodžio ir sausio mėn. emigracijos tempas sulėtėjo dėl užleidimo pirmenybės važiuojantiems į ūkius. Nors dabar ūkininkų kvota jau užpildyta, tačiau emigracijos tempas dar neatgavo buvusio charakterio.

Pagaliau Išvyko

Buvęs "Maisto" ir vėliau "Pažangos" vyriausias buhalteris Jurgis Bieliūnas Bremen-Grohno emigracijos stovykloj buvo išlaikytas nuo praėjusių metų spalio vidurio ligi 1950 m. vasario pradžios. Pagaliau užkliuvimo priežastis buvo išaiškinta J. Bieliūno naudai ir vasario 6 d. J. Bieliūnas išvyko pas savo gimines į Brooklun, N. Y.

Siunčia I Ameriką

Krašto Ūkio Atstatymo tarnyba savo išleistosios knygos "Išlaisvintos Lietuvos ūkis" keletą šimtų egz. pasiuntė į JAV platinimui. Siunčiama atskiriems platintojams. Taip pat keletas šimtų egz. pasiųsta ir į Kanadą. Amerikoj "Išlaisvintos Lietuvos ūkis" kaštuos 1,5 dolerio.

IRO Atleidžia Dalį Tarnautojų

IRO atleidžia dali tarnautojų, nes artėja IRO veiklos galas. Pirmoje eilėje IRO atleidžia tuos tarnautojus, kurie, turėdami pakenčiamas tarnybas, niekur neskuba emigruoti.

— **M. Kukutis** sausio 13 d. mirė tremtyje, Vokietijoj. Velionis, būdamas vyr. jūrų sktn. kpt., buvo didelis skautų bičiulis ir rėmėjas. Kuri laiką jis ėjo Klaipėdos Jūros Skautų Tunto tuntininko pareigas. Palaidotas Hanau kapinėse. Jo žmona ir duktė vra emigravusios į Australiją.

—**Europinio Sąjūdžio Lietuvos Tautinis Komitetas** pradėjo pasitarimus su panašiais latvių ir estų komitetais dėl Baltijos valstybių atstovo paskyrimo į Europinio Sąjūdžio Vykdomąjį Komitetą, kuris posėdžiauja Londone ar Paryžiuje.

— **M. Ruzgis,** lietuvis sportininkas, yra Ispanijos valstybinės krepšinio rinktinės treneris.

CHICAGOJE

Vyrai labiau myli savo žmonas. Valentine dienos kortelių pardavyklos praneša, kad šiemet du syk daugiau vyrų pirko Valentine korteles savo žmonoms, kaip žmonos savo vyrams. Be to, vyrai pirko brangesnes korteles, o moterys ieškojo pigesnių ir juokingesnių.

Išeikvojo $30,000. Suimtas Cahrles J. Nelson, Carson Pirie Scott and Co. krautuvės vyriausias knygvedys, kuris prisipažino pavogęs $30,000. Pinigus, sako, išleidęs lažyboms arklių lenktynėse.

Nežinia kas būt atsitikę. Rock Island gelžkelio traukiniui pradėjus eiti iš 63-čios gatvės stoties, lūžo gar vežio ašis. Laimė, kad tas neatsitiko traukiniui einant pilnu greitumu. Traukinyj buvo apie 500 keleivių.

Pataria virinti vandenį. Kai kuriose vakarų ir šiaurės miesto dalyse gyventojai gauna labai drumzlinį vandenį. Tai pareina nuo pastarųjų dienų blogo oro, kuris sujudino ežerą. Sveikatos departamentas pataria toki vandenį pirmiau pavirinti, o paskui gerti.

PRANEŠIMAS

Lietutvos vaizdų albumai "Lietuva šalis mano brangioji" **jau išparduoti.** Užsakymų prašome daugiau nesiųsti.

"Draugo" administracija

INCOME TAKSUS
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
PILDO
J. P. VARKALA
2401 West 63rd St.
Phone WALBROOK 5-7711

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS ĮRALDUS
— iš —
PROGRESS KRAUTUVIŲ
SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, RADIO APARATAI, PEČIAI, LOVOS Ir Vaikų BALDAI
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
Lengviausi Išmokėjimai
PROGRESS FURNITURE CO.
3224 S. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
CHICAGO ILL.
Tel LAfayette 3-3171

District Savings
SAUGI IR PELNINGA VIETA Taupymui
Valdžia Apdraudžia Taupymo Sąskaitas
Kiekviena taupymo sąskaita yra U. S. Valdžios agentūros apdrausta iki $5,000.00. Taupyti galite kiek tik norite ir kada norite.
PELNINGAS DIVIDENDAS
Jūsų doleriai čia pakinkomi į darbą ir neša jums pelningą dividendą, kuris išmokamas kas šeši mėnesiai.
District Savings AND LOAN ASSOCIATION
Jos. M. Mozeris, Secretary
3236 So. Halsted Street
Phone: CAlumet 5-4118

SPECIALI PARDAVIMO KAINA
Naujas 1950 Jeep 1-Ton Pick-Up Sunkvežimis: 2WD šildytuvas, Defroster, atsarginė padanga. Orig. kaina $1,521. $1295
Naujas 1949 Vieno Tono Walk-In Sunkvežimis; originali kaina $2695.00 ..... DABAR $1888
IR DAUGELIS KITŲ. NEATMETAM TEISINGĄ PASIŪLYMĄ
BROUGH MOTORS
7436 So. Stony Island BU 8-7500

SKALBIMO MAŠINOS
(Washing machines)
Labai geros — tiktai $20.00
Tremtiniams ilgam išsimokėjimui.
Telefonuokite YArds 7-9276

PRANEŠIMAS
Persikėlė Income Tax Ofisas
Iš 3508 S. Halsted St. į 1409 W. 18th St.
Išpildomi pajamų mokesčiai bizniams, namų savininkams, profesionalams ir fabrikų darbininkams taip, kad sutaupius pinigų.
SOUTH CENTRAL TAX SERVICE
1409 W. 18th St., Chicago 8, Ill.
WALTER A. DOMKUS, JOHN C. HODEK
Telefonas HA 1-3511
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

Paskolos ant Pirmųjų Morgičių
Už Žemą Nuošimtį,
Mažais Mėnesiniais Atmokėjimais
MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association
Chartered and Supervised by the U. S. Government
2202 West Cermak Road Chicago 8, Illinois
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—VIrginia 7-7747

STASYS LITWINAS SAKO:
"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." GERAS PASIRINKIMAS
Stogams Reikmenys — Insuluotų Plytų-Išvaizdos Sidings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Maliavos — Varnišo — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų-Hardware — Pleisterio — Cemento — Srutų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamdžių ir Daug Kitų Reikalingų Dalykų. Pasiteiraukite!
CARR MOODY LUMBER CO.
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI
STASYS LITWINAS, Pres
3039 S. HALSTED ST. ..... TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Nuo 8-tos ryto iki 6-tos val. vak.
Šeštad. — 8 val. iki 3 val. popiet

CHRYSLER - PLYMOUTH
TIESIOGINIS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth automobilius nupigintomis kainomis.
Pristatoma tuojau.

Balzekas Motor Sales, Inc.
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER AVENUE Telefonas: VIrginia 7-1515

RIKIUOKITĖS IR AUKOKITĖS

DR. K. MATULAITIS

Didvyrio Testamentas

Arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus, MIC, paliktas marijonams ir visiems lietuviams testamentas reikalauja iš mūsų dviejų dalykų: rikiuotis, organizuotai veikti ir aukotis šventam darbui. Tuomi padarysime savo dvasiai ir kitų gerovei daug naudos

Prof. St. Yla ne be reikalo rašė "Drauge" apie mūsų laikų lietuvius kandidatus į šventuosius. Jų tarpe jis minėjo arkivyskupą Jurgį. Juk Pijus XI marijonų audiencijoje arkivyskupą Jurgį pavadino šventu vyru — "Vir Sanctus". Kūno perkėlimo Marijampolėn proga visi dalyvavusieji Lietuvos vyskupai viešai pamoksluose pareiškė įsitikinimą, kad greitu laiku melsimės į jį, prašydami pas Dievą mus užtarti, o ne už jį. Daugeliui kunigų yra žinomas įvykis, kad kun. Vl. Polonskis, staiga išgijęs iš žaizdų 1934 m., kai pats dalyvavo arkiv. Jurgio kūno perkėlime Marijampolėn, už pusmečio, sutvarkęs juridiniai savo reikalus, pats įstojo į marijonų vienuoliją. Ir ne vien Marijampolėn atsilankiusieji žmonės, prašantieji ark. Jurgio užtarimo, buvo išklausyti, bet ir tolimoje Amerikoje ir kitur.

Deja, politiniai neramumai, žiauri komunistų okupacija tėvų žemėj nėra palankūs laikai jo šventumo bylai pradėti, bet ruoštis reikia.

Rikiuotis

Plačiai pasaulyje pabirus, išsiskirsčius mūsų broliams lietuviams, verta atsiminti didvyrio mirties šūkį: **rikiuotis!** Be susiklausimo, be rikiuotės, be organizacijos negalime ką didingo padaryti, negalime nei gerovės atsiekti, nei pavergtų brolių vaduoti, nei būtiniausių įstaigų sukurti. Juk mes milijonierių neturime ir mūsų skaičius bei jėgos yra griežtai ribotos. Daugiau susiklausymo reikia, reikia geros organizacijos. Tai galime taikyti visoms sritims: mokslo, meno, spaudos, katalikiško veikimo, ekonomijos ir bendriems visuomeniniams reikalams.

Aukotis

Meilė reikalauja aukos. Jeigu nuoširdžiai mylime Lietuvą, — jai vaduoti aukų negailėsime. Jei nuoširdžiai pamilsime kurį nors kilnų, taurų, šventą darbą, — aukos negailėsime. Kai kuriuos asmenis toji idealo meilė tiek paveikia, kad savęs visiškai atsižada, atiduoda visus savo turimus ir galimus turėti turtus, atsižada leistinų ir teisėtų asmeninių malonumų, kad visa širdimi, visa jėga ir visą laiką galėtų idealui tarnauti. Tokie yra vienuoliai. Visa atidavę, jie nieko daugiau duoti negali. Bet užtat vienuolijos padaro ir nuveikia tokių darbų, kokių nedrįsta imtis gana stambūs piliečių sambūriai. Pav., universitetų ar kitų aukštojo mokslo įstaigų kūrimas.

Katalikiškoji visuomenė supranta ir žino šią organizuotą pasišventėlių jėgą ir duoda stambios paramos medžiaginėms kliūtims nugalėti, kad vienuoliai galėtų plačiau, sėkmingiau, geriau patarnauti tai pat visuomenei.

Tenka pasidžiaugti, kad šiuo metu Marijonų Vienuoliją Amerikoje ir jos mokslo darbus remia organizuotai apie trys tūkstančiai lietuvių. Jie yra vienuolijos bendradarbiai. Šių bendradarbių 23 metinis seimas prasidės kovo 5 d. Aušros Vartų par. bažnyčioje 10 val. pamaldomis. Į seimą yra kviečiamos draugijos ir pavieniai žmonės su visais gerais sumanymais, kaip įgyvendinti ark. Jurgio testamentą.

Šeimininkė Senatorė

Australijoj paskutiniuose rinkimuose į parlamentą išrinkta ir moteris Mrs. Wedgwood iš Melbourne, paprasta šeimininkė.

ATVYKSTA 76 LIETUVIAI TREMTINIAI

Į New Yorką ir New Orleans uostus laivu "General McRae" vasario 10 dieną išplaukė šie lietuviai:

Bar...ai, Jonas, Aleksandra ir Birutė, Benoit, Miss.

B...ai, Juozas, Marija, Jonas, Ona, Juozas ir Jurgis, Rosedale, Miss.

Druseikiai, Petras, Julija, ir Algimantas, Benoit, Miss.

Gelažiai, Julius ir Irena, 3607 Grafton St., Dallas 11, Texas.

Kernagiai, Jonas, Vladislava, Algis, Nijolė ir Antanas, Greenwood, Miss.

Lankučiai, Antanas, Domicelė ir Aldona, Greenwood, Miss.

Smaižiai, Stasys, Justina ir Annemarie, Alligator, Miss.

Bepirščiai, Albinas, Salomeja, Danutė ir Ramutė, Murrayhill Farms, Brentwood, Tenn.

Jurgelaičiai, Tomas, Anelė ir Irena, Gedarvale Ranch, R.R. 4, North Kansas City, Mo.

Ramanauskai, Kazys, Jadvyga, Joana ir Jadvyga, Benoit, Miss.

Bajorūnienė, Bronė, ir Bajorūnaitė, Marija, 2346 E. Platte, Colorado Springs, Colo.

Buskai, Antanas, Stefanija, Vaclovas, Genė ir Birutė, Mountain View, Md.

Karaliai, Marija ir Jonas, 2049 Ivar Ave., Hollywood 28, Calif.

Mackai, Pranas ir Ona, 2750 Canal St., Los Angeles, Calif.

Naujokaitytė, Helena, 416 Steelman St., Sherman, Texas.

Slioniai, Jonas, Marija, Oskaras, Lilija, Zelma, Emilis, Ema, Marta ir Herta, Box 48, Gerber, Tehama County, Calif.

Urbaitytė, Elena, Montreallo, Ala.

Duobos, Juozas, Agota ir Gvidas, 65 Emmet St., Brockton, Mass.

Pueeta, Jonas, Rt. 1, Crown Point, Ind.

Andriulaičiai, Augustas, Vanda, Augustas, Povilas, Jonas, Vanda, Erika, Helena, Wilhelmas ir Aleksandras, East Windsor Hill, Conn.

Michuraitė, Antanina, Baltimore, Md.

Mockaitienė, Marijona, Mockaičiai, Jonas ir Algirdas, Rt. 3, Unionville, Mich.

VARŠUVOJE

— Sakyki, koks aukščiausias namas musų sostinėje?

— Aišku, Prudential.

— Ne, broliyti, aukščiausi yra slaptosios policijos rūmai.

— Kaip tai?

Iš jų gali pamatyti net patį Sibirą.

Norėdami ką nors pirkti, parduoti, išnuomuoti, išmainyti, surasti arba pranešti, pasinaudokite DRAUGO Classified skyriumi. Tūkstančiai asmenų yra gavę gerus rezultatus...

A. A.

PAUL ŠESTOKAS

Gyveno 7124 So. Richmond St. Tel. GRovehill 6-8987

Mirė vasario 14, 1950, 4 val. ryto, sulaukęs 63 m. amž.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr., Vadoklių parapijos, Laukiškių kaimo. Amerikoje išgyveno 37 metus.

Paliko dideliame nuliūdime žmoną Josephine (po tėvais Aleknaitę) Dvi dukreles: Agnes ir Irene ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus.

Lietuvoje paliko brolį Simoną ir jo šeimą.

Kūnas pašarvotas Antano B. Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 18 dieną. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Panelės Švenč. parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, Dukrelės, Brolis ir kitos Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Petkus. Tel. GRovehill 6-0142

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PRospect 6-0099
3319 Lituanica Av. YArds 7-1138—7-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

NULIŪDIMO VALANDOJE KREIPKITĖS PRIE
ANTHONY B.
PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 2109
6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas GRovehill 6-0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

VASARIO MENESIO IŠPARDAVIMAS
Rakandų, Karpetų, Pečių, Šaldytuvų, Skalbiamų Mašinų, Dulkių Valytuvų, Radio, Televizijos Setų, Lempų.
Kainos sumažintos. Lengvi išmokėjimai.
Radios mažutės po $12 ir aukš.
Didelės Radio Kombinacijos po $68.00
Televizijos po $99.50
Elektriniai šaldytuvai po $119.00
Skalbiamos mašinos po $59.00
Dulkių valytuvai po .. $16.50
Prosymui mašinos po .. $48.00
Vaikų lovelės po $19.00
9x12 lineleum po $3.95
9x12 karpetai po $29.50
3 šmotų miegamo kambario setai po $82.50
2 šmotų parlor setai po $59.00
Studio couches po $24.50
Elgin ir Bulova rankiniai laikrodėliai po .. $19.95
JOS. F. BUDRIK
3241 So. Halsted Street
Tel. CAlumet 5-7237
Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.
WCFL 1,000 kil. radio programos sekmadieniais 5:30 popiet.

Klausykite ką sako
MARGUTIS
IŠ STOTIES
WHFC
Kasdien pasaulinės ir vietinės žinios.—Įvairūs įvykiai lietuviškame gyvenime.—Biznio firmų pranešimai.—Lietuviška muzika—dainos.—Paskaitos. Visais reikalais kreipkitės:
VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
Įsteigė komp. Antanas Vanagaitis. Jo darbą tęsia L. Vanagaitienė
Transliuojama KASDIEN 18 m.
8 PROGRAMOS SAVAITĖJE:
Kiekvieną vakarą ....9:30 val.
Sekmadieniais ....1:00 val. p.p.
Ketvirtadieniais
Extra Programa .. 7 iki 8 v.v.
6755 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — GRovehill 6-2242

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansu patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale, šaukite mus.
Mes turime koplyčias visame Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujam.
LACHAWICZ ir SŪNAI
2314 W. 23rd PLACE Phone: VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN PUllman 5-1270
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. Olympis .003
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telphone: YArds 7-1911
LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PUllman 5-9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572
LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 West 46th St. YArds 7-0781

LLOYD NOLAN, žymus filmų artistas ir puikus šeimininkas, sako:

"Mano namuose žvaigždė yra
SCHENLEY
turtingesnė
... gardesnė"
TOKIA PUIKI KOKYBĖ
UŽ TAIP ŽEMĄ KAINĄ
$3.94 4/5 QT. $2.48 PINT
GARDŽIUOKITĖS TURTINGESNIU, BEI GARDESNIU SKONIU SCHENLEY DEGTINĖS — IŠ SENOS DEGTINĖS ĮSTAIGOS
RARE BLENDED WHISKY 86 PROOF. THE STRAIGHT WHISKIES IN THIS PRODUCT ARE 5 YEARS OR MORE OLD. 35% STRAIGHT WHISKY. 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS. COPYRIGHT 1949. SCHENLEY DISTRIBUTORS, INC., N. Y. C.

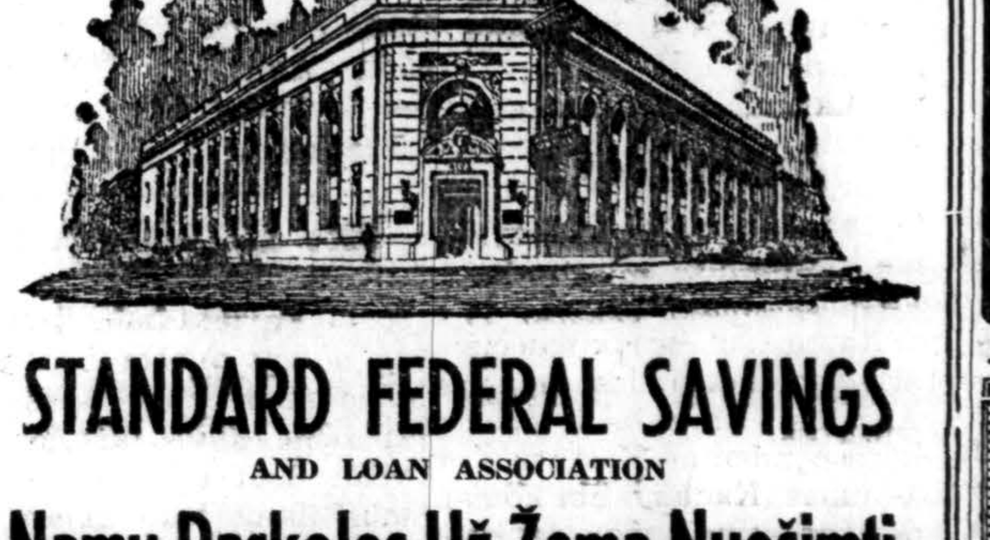

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Namų Paskolos Už Žemą Nuošimtį
TAUPYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo
Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 mil.
U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.
CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.
JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.
OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dieną, Ketvirtad. nuo 9 iki 8 vak.

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— Savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th St.
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste
Telefonas CEdarcrest 3-6335

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS
Laidotuvių Įstaigos
JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 – 7-1742
4330-34 South California Avenue
Tel. LAfayette 3-0727
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
RADIO PROGRAMAI IŠ STOTIES WGES
(1390 kilocycles)
Leidžiama Kas Šeštadienį Nuo 9:15 Iki 9:30 Val. Ryte.

PASKELBTA LIETUVOS RESPUBLIKOS DIENA

DETROIT, Mich. — Michigano gubernatorius G. M. Williams Vasario Šešioliktąją paskelbė Lietuvos Respublikos diena. Tą dieną visi valdžios pastatai Michigane iškels vėliavas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dienai pagerbti. Proklamacijoje pareiškiama, kad Rusijos karinės pajėgos parbloškę Lietuvos Nepriklausomybę ir dabar vis dar Lietuva besirandanti sovietų okupacijoje. Reiškiamos viltys, kad Lietuva būsianti vėl laisva.

Detroito lietuvių visuomenė iškilmingai paminės Vasario Šešioliktąją. Ji bus minima sekmadienį, vasario 19 d. Lietuvių parapijų bažnyčiose bus atlaikytos iškilmingos pamaldos. Apie tai tiksliau bus pranešta per radijo pusvalandį vasario 18 d. Taip pat šventės išvakarėse per radiją kalbės prof. dr. Pr. Padalskis ir dainuos A. L. B. vyrų choras.

Sekmadienį, vasario 19 d., 5 val. vak. Detroito Lietuvių Organizacijų Centras rengia iškilmingą sukakties minėjimą. Jis įvyks Ukrainian National Temple (4655 Martin Ave.). Minėjime kalbės Detroito Universiteto prezidentas prof. dr. C. J. Steiner, prof. B. F. Landuyt ir prof. B. Vitkus. Meninėje dalyje vyr. skautų "Aušrinės" draugovė, R. Pesseckaitės vadovaujama, pašoks tautinių šokių, deklamuos J. K. Gliauda ir dainuos Amerikos Lietuvių Balso radijo klubo vyrų ir mišrus chorai, diriguojant muz. Br. Budriūnui.

Programai pasibaigus šokiai ir bufetas.

Rengimo komisija maloniai prašo visus atvykti prieš 5 val., nes minėjimas prasidės punktualiai.

—o—

Pamaldos Už Žuvusius Dėl Lietuvos Laisvės

Vasario 18 d. 7:30 v. v. Šv. Antano parapijos bažnyčioje bus atlaikytos gedulingos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Visi Detroito lietuviai kviečiami dalyvauti ir tuo prisidėti prie prasmingo atminimo Vasario Šešioliktosios, kuri būtų neįgyvendinama be tų žuvusiųjų tautos didvyrių.

Pamaldose dalyvaus organizacijos su savo vėliavomis, choras giedos "Libera" ir "Miserere". Bus pasakytas atitinkamas pamokslas.

— J. S.

—o—

Rūpinamasi Tremtinių Reikalais

Prie Šv. Antano parapijos yra Tremtinių įkurdinimo komitetas, kuris turi įruošęs prieglaudą atvykstantiems tremtiniams, kurie neturi giminių nei pažįstamų. Prieglauda įruošta ir išlaikoma geradarių aukomis. Šią prieglaudą tėviškai globoja ir rūpinasi kun. dr. I. F. Boreišis, Šv. Antano parapijos klebonas. Atvykę tremtiniai čia gauna pastogę ir maistą, kol randa darbą ir butą. Iki šiol šia prieglauda jau pasinaudojo 29 asmenys. Visi jau dirba ir turi butus. Geraširdžiams Amerikos lietuviams, komitetui ir kun. dr. I. F. Boreišiui jie liks amžinai dėkingi.

Detroito apylinkės lietuviai parodė labai didelį nuoširdumą tremtinių reikalu. Tremtiniai vis dar važiuoja, jiems reikia pabūti prieglaudoje keletą dienų, jiems išlaikyti ten reikia pinigų. Labai prašomi visi aukoti kad ir po keletą centų. Bendrai dirbant daug galima padaryti.

Kas turi dar vartoti tinkamų drabužių ar baldų, gali pranešti vienam iš komiteto narių arba kun. Juozui V. Kluoniui, 1975 — 25th Street, Detroit 16, Mich., telefonas TA 61784; galima atvežti tiesiog į prieglaudą, 3421 Michigan Avenue.

Kas žino, kur galima gauti darbą, arba gali padėti jį surasti, praneškite minėtam komitetui. Prieglaudoje yra specialistų mūrininkų, moterų siuvėjų. Yra ten daug moterų, ieškančių namų ruošos darbų. Jeigu kas žinotų tokių laisvų vietų, prašoma taip pat pranešti.

Yra dar ir Vokietijoj daug vargstančių tremtinių; jei kas dar galėtų padaryti garantijas, būtų labai pageidaujama. Kas turi laisvą butą, malonėkite irgi pranešti.

— P. B.

—o—

Tremtinių Koncertas

Sausio 29 d. įvyko lietuvių buv. tremtinių draugijos rengtas vakaras-koncertas, kuris praėjo su dideliu pasisekimu. Buv. Lietuvių svetainė negalėjo sutalpinti visų vakaran atvykusių. Tas rodo, kad ateityje panašaus masto vakarams reikia pasieškoti žymiai didesnės salės.

Programa pradėta su labai mažu pavėlavimu, kas irgi sveikintina.

Vakaras buvo skirtas padėkoti seniesiems Amerikos lietuviams už teikiamą tremtiniams paramą. Padėkos žodį tarė gausingiausios tremtinių šeimos atstovas adv. Alf. Gilvydis.

Po to buvo suvaidintas A. Gustaičio scenos vaizdelis "Sekminių vainikas". Dainavo viešnia solistė P. Bičkienė, smuiku grojo prof. V. Motekaitis. Solistams akompanavo B. Budriūnas. Užbaigai buvo pašokta tautinių šokių.

"Sekminių vainiką" režisavo Z. Arlauskaitė-Mikšienė, o dekoracijas paruošė Ina Varnauskaitė, talkininkaujant J. Budriui. Tautinių šokių grupę paruošė H. Zaganevičienė, akordeonu grojo V. Baziliauskas.

Po programos įvyko šokiai ir vaišės.

— J. J.

Magijos Vakarai

Harry Blackstone, vadinamas žymiausiu pasaulio magiku, atvyksta į Chicagą ir sekmadienį, vasario 19 d., pradeda savo programas — "Show of 1001 Wonders" Erlanger teatre. Trečiadienį, šeštadienį ir sekmadienį įvyks papiginti popietiniai pasirodymai.

Programa tęsiasi dvi su puse valandos ir susideda iš dviejų dalių, kurias sudaro 30 įdomių scenų ir 50 iliuzijų. Jis pasirodo su 30 savo pagelbininkų — vyrų ir merginų. Programa papuošta vargonų ir orkestro muzika.

Vakarinės programos pradedamos 8:30 val., o dieninės — 2:30 val.

SUSIRINKIMAI

Lietuviai vyrai, dirbą RGD, kviečiami susirinkti pas Steponą Viščių šeštadienį, vasario 18 d., 6:30 v.v., 700 West 31 St. (Jonas Tavern, du blokai į rytus nuo Lietuvių Auditorijos).

—o—

BRIGHTON PARK. — ALRKF 19 skyrius kviečia labai svarbų visų lietuviškų katalikiškų draugijų valdybų bei delegatų susirinkimą penktadienį, vasario 17 d., 7:30 v.v. parapijos mokykloje, prie 44 St. ir Fairfield Ave.

Svarbų pranešimą padarys katalikiškosios akcijos centro direktorius kun. P. Patlaba.

—Valdyba

GRĄŽINO Į J.A.V.

Joan Cecile von Goetz, 26, kuri dirbo kaipo sekretorė kariuomenės įstaigoje Berlyne, grąžinta sargybos apsaugoje į J. V., kadangi ji nelegaliai buvo nuvykus į rusų zoną.

KANADA

Susitiks Amerikos Ir Kanados Krepšininkai

Toronto sporto klubas "Vytis" pakvietė atvykti Brooklyno krepšininkus. Teko patirti, kad brooklyniečiai jau davė savo sutikimą atsilankyti. Krepšinio rungtynės tarp Brooklyno ir Toronto (bene paiėgiausiu Amerikos ir Kanados lietuvių komandų) įvyks vasario 18 d. (šeštadienį) 4:30 val. p. p. Toronte, YMCA salėje (College ir Dovercourt gatvių kampas).

Brooklyne vra susisnietusios geriausios lietuvių krepšininku paiėgos. Tai daugiausia buvusieji "Šarūno" ir "Kovo" žaidėjai: broliai Norkai, Andruliai, Biručiai, Alg. Bagdonas, Lauraitis, Čerkeliūnas, Alg. Ošlapas, Mikulskis, Narbutas ir Bužinskas. Trys pastarieji yra Amerikos lietuviai. Bendrai suiungtomis jėgomis brooklyniečiai puikiai garsina lietuvių vardą. Ypač jie šauniai pasirodė vykusiame Brooklyno krepšinio turnyre.

Toronto krepšininkai: Mackevičius, Duliūnas (abu šarūniečiai), Ignatavičius, Žukas, Supronas, Vl. Gvildys, Beržanskis, Norkus, Šiaurys irgi darbuojasi. Pakviesti žaisti į ukrainiečių krepšinio lygos turnyra iš 9 rungtynių laimėjo 6 ir atsistojo į pirmą vietą. Jie dar turi žaisti vienas rungtynes dėl taurės laimėjimo.

Kartu su brooklyniečiais atvyksta komandos treneris Arturas Andrulis ir sporto korespondentas Kestutis Čerkeliūnas. Kadangi abi komandos turi stiprių jėgų, tai laukiama itemptų rungtynių. Torontiečiams reta ir puiki proga pamatyti buvusiuosius "Šarūno" ir "Kovo" žaidėjus.

—J. A.

IEŠKOMI ASMENYS

Bručas, Juozas, iš Linonių km., Piniavos vl., Panevėžio ap.

Cicėnas, Kristupas.

Drabišauskas, Justinas, iš Girpetrių km., Pušaloto vl., Panevėžio ap.

Jakutis, Feliksas ir Juozas, ir jų sesuo Jakutytė, Julijana, iš Želvos km., Šešuolių vl.

Jonikas, Antanas, su šeima, iš Paįūrio miestelio, Šilalės vl., Tauragės ap.

Jonutis, brolis Rapolo Jonučio kilęs iš Žemaitijos.

Jukonis, Kostas, iš Užubalių km., Pabiržės vl., Biržų ap.

Mašiotienė, Marė, ir trys sūnūs, vienas vardu Petras.

CONSULATE GENERAL
OF LITHUANIA
41 West 82 Street
New York 24, N. Y.

● CLASSIFIED, HELP WANTED ADS ●

BUSINESS SERVICES

Dress making and alteration
Party dresses,
Bridal gowns.
Made to your exact measurment.
Reasonably priced.
MRS. BETTY FLYNN
APT. 19
5002 West End Ave.
MAnsfield 6-6909

Waking Phone Service
Any time of day or evening any hour of night.
Call MRS. KAY FERENCE
DIckens 2-1490

REAL ESTATE

7920-24-38 S. Richmond
7945 S. Sacramento Ave.
St. Thomas More parish
4 1/2 & 5 Rooms, one story. When completed will have gas heat, autom. hot water heater, steel kitchen cab., tile bath, screen & comb. storm doors.
COmmidore 4-5121
OR CALL JIM TERFLER
HIlltop 5-5799

LA GRANGE TERRACE
Modern Brk Ranch House on grounds 100x200! Large living Room dining Room, combination Picture windows, 2 large twin size bdrms, gas ht., Imm. poss. Priced only $12,500.
STROOK, WOODWARD & NORTH
EUclid 6-0608

VIC. ELMHURST
Semi-finished House
Large lot, deep well septic tank and system, corner lot, country atmosphere, Owner mus sacrifice for quick sale. Reasonblay priced. For appt. call after 10:30 A.M.
MELROSE PARK 1105

NEAR HIGGINS RD.
and River Rd.
1/2 acre corner Lot.
Priced right for quick sale by owner
Phone: — CApital 7-5934

PIETRYČIŲ KAMPAS 117TH & LEAMINGTON AVE.
Vienas akeris
(netoli Cicero Ave.)
237ft. priekis x 134 ft.
Pardavimo priežastis — liga.
Savininkas parduos nebrangiai.
Pašaukite: — CANAL 6-5776

MARQUETTE PARKE
Parduodamas mūrinis namas. Du butai po 4 kambarius. Stokeris, apšildomas karštu vandeniu. Naujai išdekoruota. Galima užimti tuojau apartmentą pirmame aukšte. Parduoda savininkas.
Kaina $18,750.
Tel. LAfayette 3-3183

BUSINES SERVICES

BIG SAVINGS
BIG DISCOUNT
on radios, Televisions, Refrigerators, Washing Machines and furniture.
See us before you buy.
We also have a few used refrigerators, washers and vacuum cleaners priced as low as $15.— Come in to the top house for values and see for yourself.
MES PAIMSIME SENĄ JŪSŲ PREKĘ IŠKEITIMUI
A. C. Novak & Sons
3428 West 63rd St.
Tel. REpublic 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

Where Old Friends Meet,
JIM and GEORGE HRUBY
EAGLE'S INN
8705 Ogden Ave.
LYONS, ILLINOIS
Phone LYONS 9871.

REAL ESTATE

STONY ISLAND AVE.
Modern apartment bldg. 3—5's with 6 room efficiency. Recreation room in basement. Call Mr. KROHN for detailed information.
CENTRAL 6-2245

TAVERNA PARDAVIMUI
Maistas, Likieriai, Valgomasis kambarys, 6 kamb. butas, stokeris. Judrus kampas. Nebrangi nuoma. Gera sutartis. Įkainuota greitam pardavimui. Pardavimo priežastis — senatvė
10301 COTTAGE GROVE AVE.
Tel. COmmodore 4-9770

2 STORY BRICK
5 rooms. 2 bedrooms.
Steel cabinet kitchen.
Tile bath. Hot water heat.
Priced right for quick sale by owner. Call after 4 P.M.
Tel. LAfayette 3-3188

Near 72nd and Ashland. 5 Rm. face Brk front georgian home, 3 yrs. old forced air gas ht. Including 9 cubic foot refrigerator. New Tappan De Luxe gas Range. House has aluminum storm windows and screens. Venetian Blinds, front rm. and stairway carpeted. Reasonably Priced by owner. By Appt. Call after 4:30 P.M. — WALBROOK 5-6460.

ASHLAND AVENUE
NETOLI 67TH STREET
Našle priversia parduoti 10—4kamb. apartmentus ir 4 krautuves. Furnace ir pečiais apšildomi. Kaina $35,500.
JOHN MARAMICSIN
5418 S. Ashland Ave.
Tel. PRospect 6-7661

● "DRAUGO" ●
SKELBIMŲ SKYRIUS
ADVERTISING DEPARTMENT
"Draugas" Agency
23 E. Jackson Blvd.
WEbster 9-3196

IEŠKAU DARBO

PIANISTAS ORGANISTAS
ieško vargonininko vietos.
Buvau koncertmeisteris Kauno teatre Lietuvoj. ir Vokietijoj. Stuttgart-Feilbach, vargonininku R. K. Bažnyčioj.
S. KALVAITIS,
5526 S. Washtenaw Ave.,
Tel. HEmlock 4-6440

HELP WANTED — MOTERYS

IMMEDIATE OPENINIG
For an unusual women with nice personality, good education, and ambition. Applicants who need to earn as much as $75.00 in a week preferren. Position is permanent. Free to work evenings 5 to 9 P.M. Splendid opportunity, car necessary. Tel. PArtsmouth 7-5483 or ENgl. 4-7978 before noon.

PARDAVIMUI

120 BASE
Italo-American Accordian
1—1 switch.
Red and Green $175 or best offer.
Excellent condition.
Call — EVerglade 4-9277

Living Room Set
Three piece solid Maple Living room set.
Practically new, $125.00 or best offer. Call:—
GRaceland 7-1168

SERVEL 5 FOOT
are porcelain.
Excellent condition.
Reasonable price.
$110.00 or best offer
210 W. 112th St. COmm. 4-9136

EXCERCYCLE FOR SALE
Practically new.
Sacrificing for $225.00 or make offer.
Call:—
RAdcliff 3-8030

DIAMOSD RING SET.
Practically New.
Wedding band has three perfect blue white stones. Engagement ring has five beautiful blue white diamonds. 40 points. Sacrificing. Call: —
BEverly 8-0113

Dining Room Set
8-PC MAH. 18TH CENT.
Dining room set.
Perfect condition
$250 or best offer.
KEystone 9-0950

Sheared Racoon Coat
Size 16 — $300.
or best offer.
BENNETT
WAterfall 8-0101

SPINETT PIANO
Wurlitzer Spinnett piano, Original price $600. Sacrificing for $450. or make offer. Less than one year old. In A-1 condition. Used very little.
Call WHitehall 4-0299

'39 DODGE
Four door sedan.
Radio and heater. Low mileage, Good tires. Excellent running condition. Sacrificing for $250. or make offer.
Call ROckwell 2-3653

IŠNUOMUOJAMA

Sub-Lease 3 Room Apt.
Long term Lease.
Owner being transferred
For detailed information
Call MR. BRENNAN
BIshop 7-8000
EXTENSION 329

TELEVISION TECHNICIAN,
Wife, and small baby
Desperately need
3—5 room apartment
unfurnished.
INdependence 3-6057

SKELBKITĖS "DRAUGE"

PROGOS — OPPORTUNITIES

RAILROAD SUPPLY BUSINESS
In conjunction with completely Equipped Machine Shop. Suitable For Production Work and Tool and Die work. Building is 4000 Feet Plus Vacant
Established 35 years.
7356 WOODLAWN AVE.
MIdway 3-3284

Maisto produktų — vaisių daržovių krautuvė ir mūrinis namas pardavimui. 4 kambariai užpakalyje. Galima tuojau užimti. 6 kambariai antrame aukšte. Gera vieta. Pardavimo priežastis — liga.
Skambinkite bet kuriuo laiku.—
SO. CHICAGO 8-2048

Valykla ir Dažykla Pardavimui, kartu su mūriniu namu. Karšto vandens šildymas — 4 kamb. ir vonios kamb. užpakalyje. 6 kamb antrame aukšte. Taipgi 4 kamb. cottage užpakalyje. Netoli prie Lawndale project. Įkainuota pardavimui Pardavimo priežastis—kiti interesai.
2655 W. 25th St. Tel. BIshop 7-8473

TAVERNA PARDAVIMUI
Kampinė vieta. Pietvakarinėje miesto dalyje Pelningas biznis. Naujl. moderniški fikčieriai. Elektriniai šaldytuvai. Ilga sutartis. Nebrangi nuoma. Įkainuota greitam pardavimui. Galima tuojau užimti. Pardavimo priežastis — liga. Reikia pamatyti, kad įvertinti. Tel. ROckwell 2-9251.

TAVERNA PARDAVIMUI
Su mūriniu namu arba be jo. 4 kamb. butas ir vonia — užpakalyje. 4 butai po 4 kamb. viršuje. Karšto vandens šiluma. Pelninga vieta. Moderniškas įrengimas, televizija. Geras įrengimas. Ant Cermak Rd., netoli Damen Ave. Įkainuota pardavimui.
VIrginia 7-6841

Užkandinė pardavimui netoli dviejų kolegijų ir gimnazijos. Pelningas biznis. Pardavimo priežastis — kiti interesai. Parduosime už geriausį pasiūlymą. Nešaukite tarp 10 val. ryto ir 2:30 val. popiet.. Perdaug užimti atsakinėti telefoną. Šaukite — RAdcliffe 3-9578 arba PRospect 6-6954 po 5:30 val. vak.

SKALBYKLA PARDAVIMUI
Paimame ir pristatome. Pilnas įrengimas. Parduodama kartu su mūriniu namu. 125 pėdų priekis. Lietuvių ir lenkų apylinkė. Įsteigta prieš 20 metų — Nebrangiai — Pašaukite tarp 4 ir 5 val. popiet. Telefonas: —
YArds 7-3683

COCKTAIL LOUNGE
Moderniškas įrengimas. Pelninga vieta. Nebrangi nuoma. Gera sutartis. Parduoda už $4,000. Pardavimo priežastis — kiti interesai.
3101 W. CERMAK RD.
Tel. BIshop 7-9888

BEAUTY SHOP
Excellent Location
On Cermak Rd. & California
A MONEY MAKER
BIshop 7-8060

PIENINĖ. MAISTO PRODUKTŲ KRAUTVĖ PARDAVIMUI
Pelningas biznis. 3 gražūs gyvenamieji kambariai užpakalyje. Moderniškas įrengimas. Pardavimo priežastis — liga.
1444 N. CLARK ST.
Tel. MOhawk 4-2424

FOOD SHOP
Good going business Self service. Modern fixtures. Reasonable rent. Good lease. Priced to sell. Can't handle alone.
6100 MILWAUKEE AVE.
NEwcastle 1-5150

Modern Woodworking Shop
Has spare time for Fabrication and assembly of wood parts. Recreation Shop 228 N. La Salle Randolph 6-4814. Also will Sell Canasta, Poker and Bridge tables. Surplus stock at reduced prices. By mail only.
Write Box D-173

SANDWICH SHOP
4 Nice Living Rooms Including Furniture. Busy corner location, Rent $40. Good Lease Fully Equipped. Sacrifice $2,750. For quick sale. Due to other interests.
884 N. MARSHFIELD AVE.

JUVENILE FURNITURE & TOY STORE
Grossing $20,000 a year.
Well Established Fully Stocked.
Reasonable Rent. Good Lease
Full Price $4,000
For Immediate Sale. Leaving City.
1541 1/2 W. DEVON AVE.
HOllycourt 5-3503

TAVERNA PARDAVIMUI
Moderniškas įrengimas. Direct draw. Nebrangi nuoma. 3 metų sutartis. Parduos už tiktai $5,500. Raktas, Prekės ir Bačkos. Pardavimo priežastis—kiti interesai. 5745 W. North Ave. Tel. CAnal 6-2907 arba po 6 val. vak. MErrimac 7-8985.

Platinkite "Draugą"

Nepraleiskite progos įsigyti naudingą knygelę—
KAS KIEKVIENAM ŽINOTINA
Šioj knygelėj rasite svarbių žinių apie Jungtinių Amerikos Valstybių
1) PAJAMŲ MOKESČIUS (INCOME TAX), Čia nurodyta kaip patiems užpildyti pareiškimai — blankai ir kokiais atvejais grąžinami išskaityti iš uždarbo permokėti pajamų mokečių pinigai.
2) kam ir kada mokamos NEDARBO KOMPENSACIJOS,
3) DRAUDIMAS LIGOJE ir kitos draudimo rūšys.
Be to ten yra išspausdinta TAISYKLĖS APIE TREMTINIAMS PRIVALOMĄ REGISTRACIJĄ, apie Amerikos lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacijas ir kt. informacijos. 32 pusl. Kaina 30 centų.
Ši knygelė gaunoma "Draugo" administracijoj.
Pinigus prašome siųsti kartu su užsakymu. Užsakytos brošiūros pasiunčiamos paštu.
"DRAUGAS" 2334 SO. OAKLEY AVENUE Chicago 8, Illinois

Tikrai Įdomu

Ilgiausia Pasaulyje Dirva

Ilgiausia pasaulyje dirva randasi Utah valstybėje, Š. Amerikoj. Dirva yra dešimties mylių ilgumo ir tiktai 85 mylių platumo. Dirva eina abiem pusėm Union Pacific geležinkelio. Visą laiką ši žemė buvo laikoma dirvonu, kad apsaugojus artimus ūkius nuo gaisrų, kuriuos sukelia anglimis kurenami garvežiai. Įvedus disiel-elektrinius garvežius, šis ruožas kompanijai paliko nebereikalingas ir jis buvo išnuomotas L. Lagenbacker'iui.

Neseniai 1,000 metų jūrų gelmėse buvo pagauta nepaprasta žuvis su labai dide lėmis akimis ir metro ilgumo nosimi.

Niekad nebuvo kaip reikiant apmokėtas geriausias meno, literatūros ar mokslo veikalas. Kiek, manote, gavo Homeras už savo Iliadą? Ar Dantė už savo Rojų? Tik karčią duoną ir druską, tik laipiojimą svetimų žmonių laiptais.

—John Ruskin